

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 80 Din, za
inozemstvo 100 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon števil. 50, upravnštva števil. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ulici št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana števil. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrst/a
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po praznikih

Danes vsi v 'Union' na koncert
Pevske zveze ob pol štirih po-
poldne. Rezervirajte si vstop-
nice!

Slovensko stališče.

Tako je naslovljen članek v zadnji številki »Narodnega Dnevnika«, ki je dostojno in — zdi se nam vsaj — iz dobrohotnih namer napisan. Ne bi bilo prav, če ne bi na ta članek ravno tako odkrito in nepristransko odgovoril, ker gre tu za načelno vprašanje, ki je tako za nas Slovence kakor končno tudi za državo največje važnosti.

Članek zagovarja načelno stališče, da mora delegacija SLS, ki je sedaj legitimna zastopnica Slovenije in Slovencev, vstopiti v vlado. Le na ta način bodo zavarovani legitimni interesi Slovenije in le tako se bo vsaj zavrla popolna paverizacija Slovenije. Slovenci ne morejo igrati odločilne vloge, zato se morajo naslanjati na druge. SLS zamerja, da že dosedaj ni bila v vladi ter misli, da vodi opozicijsko politiko samo radi tega, ker se boji odgovornosti in za svoje pozicije v narodu.

Mislím, da sem teze člankarja »Narodnega Dnevnika« točno in objektivno reproducirai.

Kaj je torej na trditvah »Narod. Dnevnika«, Ali so resnične in politično nujne? Ali bi sodelovanje SLS v dosedanjih vladah bistveno izpremenilo položaj Slovenstva v državi, zlasti gospodarski položaj Slovenije? Ali moramo Slovenci res pričakovati, da bomo radi svoje maloštevilnosti v državi igrali vedno le podrejeno vlogo in pomenjali le toliko, kolikor se bomo naslanjali na druge?

To so brez dvoma važna in odločilna vprašanja za vsako slovensko delegacijo, pa naj že pripada katerikoli stranki.

Jaz moram odkrito izjaviti — seveda v svojem imenu, ker nimam legitimacije, da bi govoril v imenu celotne stranke — da ne morem priznati načelnega stališča, ki ga v imenu svojih pristašev in v imenu nekaterih drugih pred javnostjo zastopa »Narodni Dnevnik«. Po mojem mišljenju so omenjene teze povsem napačno postavljene. Vprašanje je sledeče: Ali more sodelovanje v vladi vsaj v nekoliko bistveno izpremeniti politične in gospodarske prilike v državi in posebno seveda tudi v Sloveniji? Ali more stranka svoj program, ali le nekaj svojih bistvenih programatičnih točk vsaj za nekaj korakov pomakniti naprej proti cilju končne realizacije? Ali more s svojo guvernementalnostjo vsaj v nekoliko vplivati na spremembo sistema? To so vprašanja, ki so odločilne važnosti. Nikakor ne more in ne sme biti cilj poštena demokratske stranke ta, da gre v vlado, če ji je tudi usojena vloga gologlega statista v vladi.

In kako je bilo dosedaj? Ali ni menda za vsakega dovolj jasna politika absolutno centralistično usmerjenih strank, ki so dosedaj sestavljale hrbtenico vsake vlade? Ali ni mogel vsakdo do evidentnosti jasno spoznati sistem, ki so ga te stranke uvele in vzdrževale? Ali ni ta sistem pokazal naravnost katastrofalne posledice za nas ravno na gospodarskem polju? Ali je pa bil ta sistem morda samo slučajen pojav ne dovolj informiranih bratov na jugu, ali ga niso marveč hote in namenoma vzdrževali in od leta do leta potencirali? Ali se je ta sistem z vstopom radičevcev — HSS — mar le v najmanjši stvari izpremenil? Ali so gospodarske razmere v prečanskih krajih, katere po veliki večini ali absolutno ali delno zastopa HSS, postale znosnejše in povoljnejše, odkar smo imeli vlado dveh najmočnejših strank? Ali niso morda gospodarske in davčne razmere ravno v tej dobi dosegle svoj višek? HSS je imela pač časa dovolj — v devetih mesecih se končno da vsaj nekaj izvršiti —, da bi v dejanju pokazala, da je sodelovanje v vladi samo na sebi odredilo in odločilne važnosti. Ali morda HSS ni imela dobre volje? Ali bi mogla SLS več doseči kakor celotni klub HSS, ki šteje do 60 članov in je bil brez vsakega dvoma uvaževanja vreden politični faktor v parlamentu? Ali nismo ravno pod vlado »narodnega sporazuma« dobili 13 milijardni državni proračun, ki znači po razpredelbi votivnih kreditov največjo krivico za prečanske kraje od vseh dosedanjih budgetov.

Če je bil položaj tak — in tega ne more noben objektivni človek zanikati — se moramo vprašati po vzrokih tega zla. Jaz vidim vzrok tega zla v sistemu, ki so ga hote in na-

menoma vzdrževale dosedanje vlade in večinske stranke, ki so režim podpirale, stanja v državi niso izpremenile ali vsaj izboljšale? Zakaj ni uspelo HSS, da bi vsaj gospodarske razmere izboljšala? Zakaj ni uspela, da bi dobili vsaj pravičen državni proračun? Ali naj stranke podpirajo s svojo soudeležbo vlade, ne da bi mogle vplivati na sistem sam?

Potemtakem ni in ne more biti delegacija SLS glavni in edini cilj, da se prikopa do vlade in se za vsako ceno obdrži na vladi. Pač SLS kot legitimni zastopnici Slovencev mora biti na tem, da pride na vlado in skuša vsaj stopnjema realizirati programatične postulate, ki so jih ji poverili volivci. In če ta cilj ni drugače dosegljiv nego da se ruši sistem in pripravlja druga kombinacija, ki bi realizirala način vlade, v kateri bi bile zavarovane pravice vseh državljanov, pokrajin in narodov, mislim, da je dolžnost stranke, da vzame nase tudi to težko breme in ga pogumno nosi. Ali se naj mar iz nepoboljšljivega optimizma vdamo prijetni nadi, da bomo svoje pravice dosegli brez bojev in velikih naporov? Kdor živi v tej zmoti, celo sedaj po sedemletnem težkem izkustvu, je pač neozdravljiv optimist.

SLS je to trnjevo pot pogumno, konsekvntno in vztrajno hodila. In nihče ne more zanikati dejstva, da je mnogo pripomogla, da se je javno mnenje in da so se politične stranke znatno evolvirale v pravcu novega sistema, ki se mora v državno življenje uvesti. Ni krivda SLS, če je v tej evoluciji v l. 1925. nastopil znaten zastoj. Prepričan sem, da bo v tem pogledu objektivna zgodovina izrekla ne ravno laskavo sodbo na stranko, ki se je tedaj izneverila veliki skupni akciji. Zadnji dogodki dajejo že prilično dovolj podatkov, da si moremo napraviti sodbo, katera politika je bila pravilna in katera napačna.

Slovenci res ne štejejo na milijone in njihovo parlamentarno zastopstvo bo ostalo res omejeno na prilično nizko število. Maloštevilna parlamentarna moč pa še ni noben dokaz, da si kot Slovenci ne bi mogli priboriti svojih naravnih pravic. Stvar slovenske delegacije je seveda, da si izbira politično taktiko v dosegu svojih pravic. Četudi ne razpolagamo s tako številnim parlamentarnim zastopstvom kakor Hrvati ali Srbi, nimajo ne Hrvati ne Srbi pravice, da bi šli preko enotne volje Slovencev. In če bodo to tudi nadalje poskušali kakor so delali dosedaj, se bodo njihova nasilja prej ali slej razbila ob odpor ni sili Slovencev. Druga situacija bi seveda nastala, če bi se Slovenci odrekli svojim naravnim idealom. Ne morem si pa misliti, da bi narod mogel za dalj časa samega sebe negirati. Zato bodo pa morali Srbi in Hrvati resno računati s Slovenci in s slovenskim problemom, dokler se to vprašanje povoljno ne reši.

Zato stališče »Narodnega Dnevnika« ni, ne sme in ne more biti slovensko stališče.

Dr. Fr. Kulovec.

Notranja politična kriza na Madžarskem.

Dočim je Bethlen že parkrat proglasil, da je ponarejevalska afera za Madžarsko končana in vzbujajo zanimanje le še v toliko, kolikor se pričakujejo zahteve Francozov, ki bodo aktualne še le po zaključku procesa, se opozicija ne more pomiriti. Vladna večina je že trikrat zaključila debato o ponarejevalski aferi, pa jo opozicija vedno znova spravi na dan. Proračunska razprava se je vršila v znamenju ponarejevalske zadeve in sedaj se že mesec dni razburja zbornica nad tajnimi organizacijami, ki so po navedbah opozicije iniciatorke vse ponarejevalske zadeve in katerim pripadajo skoro vsi člani sedanje vlade.

Nasprotja so se tako poostрила, da voditelji opozicije ne pridejo več k parlamentarnim konferencam, pa naj jih sklicuje ministrski predsednik ali pa predsednik zbornice.

Vendar pa je stališče vlade neomajano. Vladna večina trdno drži ministrskega predsednika. Ker pa je to stanje v parlamentu kljub večini nevzdržljivo in Bethlen čuti zlasti zunanjepolitične posledice vedno novih škandalov, se vlada pripravlja na volitve. Bethlen je prepričan, da bo sam vodil volitve in vse nasprotnike tako potolkel, da v novi zbornici ponarejevalska afera ne bo prišla več v poštev.

PANGALOS BO ZAPRISEGEI.

V nedeljo bo v atenski katedrali prisegel general Pangalos kot predsednik grške republike. Prisega se bo izvršila z velikimi slovesnostmi. Zbral se bo sveti sinod grške pravoslavne cerkve in polnoštevilno prisostvoval slovesnosti. Povabljeni so vsi zastopniki tujih držav.

Popolnoma neodločen in nestalen položaj.

Borba proti Radiču.

Opozicija proti II. Uzunovičevi vladi.

Belgrad, 17. aprila. (Izv.) V Jugoslovanskem klubu so se danes zbrali voditelji opozicije ter nadaljevali razpravo o položaju. Sestanku so prisostvovali dr. Korošec, Davidović, dr. Kosta Kumanudi in Joca Jovanović. O dosedanjih posvetovanjih so izdali sledeče obvestilo:

Voditelji opozicijskih skupin demokratske, ljudske, muslimanske in zemljoradniške stranke so ponovno razpravljali o položaju, ki je nastal 31. marca l. l. radi spremembe Pašičeve vlade. Ugotovili so, da se je z imenovanjem prve, posebno pa druge Uzunovičeve vlade ustvaril nedoločen in nestabilen političen položaj, ki niti malo ne vodi k izboljšanju in ozdravljenju razmer v državi. Ker sta obe ti vladi nastali v trenutku, ko narodna skupščina ni zbrana. Način, kako se je sestavila sedanja vlada, zahteva, da se parlament čimprej skliče, da bo vlada mogla predložiti svoj program in razložiti svoje namere. Voditelji opozicije ugotavljajo:

1. da vlada nima potrebne večine, da bi se mogla vzdržati in izvajati svojo politiko. V naših razmerah je neobhodno potrebna vlada, ki se bo naslanjala na močno in gotovo večino, ki bo imela možnost, da z svojo močjo dela na tem, da se država reši težke gospodarske in finančne krize.

Uzunovičeva vlada bo nesposobna uvesti varčevanje v državno gospodarstvo in izvršiti revizijo proračuna. V teh dveh pogledih ni mogoče pričakovati nobenega zboljšanja sedanjega nevzdržljivega stanja;

2. da se ne more pričakovati, da bo vlada vodila pravo politiko Srbov, Hrvatov in Slovencev, ker po svoji sestavi ne daje dovolj jamstva za izvajanje te politike;

3. da se vlada ni izjavila, da bo korupcijo odločno preganjala, da bi imela polno možnost, da se takoj v celoti izvede v narodni skupščini objektivna preiskava o aferah, ki so že predmet predloženih interpelacij in o novih, ki se sedaj že pojavljajo v javnosti in zavzemajo vedno širši obseg;

4. da vlada ne kaže pripravljenosti, da bi državljanom povrnila zakonitost in da se preneha z dosedanjimi nasilji, niti da bi napravila zakonske ukrepe proti tistim uslužbencem, ki so s svojim delom kršili svojo dolžnost.

Iz teh razlogov so voditelji opozicijskih strank prepričani, da sedanja vlada nima pogojev, da bi izvršila težke naloge, ki stoje pred njo in ne more odgovarjati pričakovanju ogromne večine prebivalstva. Bati se je, da ji bodo strankarski interesi več, kakor bedno ljudstvo in da ne bo mogla rešiti države moralne in gospodarske krize, v katero jo je potegnil Pašičev režim.

Razkol v Radičevi stranki.

Belgrad, 17. aprila. (Izv.) Razcep v Radičevi stranki postaja resnejši, kakor se je v prvem trenutku mislilo. Radičev optimizem se je izkazal kot neopravičen. Pokazalo se je, da Stjepan Radić ne uživa več zaupanja pri svojih poslancih, kaj šele pri volivcih. Prvotno se je mislilo, da se Nikiću in Superini ne bo posrečilo dobiti nobenega pristaša v Radičevem klubu. Sam Radić je odločno trdil, da ne bo noben kmetski poslanec šel za njima. Danes pa je vse kroge iznenadila vest, da sta Nikić in Superina pridobila toliko članov, da sta lahko sestavila parlamentarni klub. V tem klubu je sedem članov. O osnovanju tega novega parlamentarnega kluba je dobil predsednik narodne skupščine sledeče pismo:

Gospod predsednik! Čast nam je Vas obvestiti, da smo danes osnovali Parlamentarni klub Hrvatske seljačke stranke. Za predsednika smo izvolili narodnega poslanca g. Tomo Kovačevića, za tajnika pa narodnega poslanca Ivana Lončarevića. Prosimo Vas, g. predsednik, da izvolite vzeti to na znanje. Sprejmite pri tej priliki izraz našega posebnega spoštovanja.

Podpisani so narodni poslanci: Tomo Kovačević, Stjepan Klaić, Ivan Čaldarević, Ivan Bačmaga, dr. Nikić, dr. Benjamin Superina, Ivan Lončarević.

V koliko se še radičevci nahajajo v Belgradu, so bili istotako iznenadeni radi tega

preokreta. Takoj so seveda poskušali diskvalificirati nove Nikičeve pristaše. Po vzorcu predsednika Radića so takoj raznašali, da so to zelo slabi poslanci. Nasprotno pa Nikičeva okolica trdi, da bo k njemu pristopilo v najkrajšem času še več poslancev in da je Nikić že dobil nekatere izjave.

Glede Radičevih očitkov pa pravi Nikić, da bo v kratkem nastopil s konkretnimi dokazi proti Radiću. Predsednik novega kluba, narodni poslanec Tomo Kovačević je dal časnikarjem sledečo izjavo:

»Kmet sem in Vam bom popolnoma po kmetsko povedal. Pribeževanje politika je Hrvatom prizadela veliko zla. To zlo se je moralo popraviti. Hrvatje hočemo, da bo ta država tudi naša. Če smo prepričani, da izvršujemo vse dolžnosti, moramo imeti tudi vse pravice. Mislil sem, da bo g. Radić mogel popraviti vse krivice, ki se gode nam Hrvatom, in sem iskreno ter odločno šel z njim. Ko sem se na delu prepračil, da moji tovariši in jaz ne služimo interesom hrvatskega kmetskega ljudstva in da smo samo orodje za politiko Radičeve porodice, smo ga sklenili zapustiti in iti po tistem potu, ki bo našemu kmetu prinesel več koristi.

Ne bi bilo lepo in pošteno, če bi Radiću ne priznali velikih zaslug. Ko sem razmišljal o tem koraku, mi ni bilo lahko pri srcu. Dolgo sem se mučil, kaj naj storim. Kakor mi je drag Stjepan Radić, mi je še bolj ljubo naše hrvatsko ljudstvo. Po tem sem se odločil. Prepričan sem, da so mnogi kmetje, ki so dosedaj bili za Radića kot ustanovitelja stranke in našega voditelja, v svoji duši preživeli prav isto borbo. Ravnotako sem prepričan, da bodo skoro vsi kmetje uvideli, da je interes države in hrvatskega ljudstva najnujnejši in najvažnejši. Mislím, da nam bo to lažje, ker se niti malo nismo oddaljili od smeri, po kateri gre naša politika in ki jo je ravno Radić sam pričel.

Popoldne je bil Tomo Kovačević v avdienci na dvorcu. Kralju je poročal, zakaj se je odločil proti Radičevi politiki. Kralju je izrazil svojo udanost ter udanost svojih tovarišev

Dr. Nikić začel energično borbo proti Radiću.

ODKRITJA O KORUPCIJI MED RADICEVCI

Belgrad, 17. aprila. (Izv.) Med radičevci in njihovimi disidenti se je sedaj pričela zelo velika polemika. Nikić je pričenja izrabljati svoj položaj napram vsem tistim poslancem, katerim je kot minister za šume in rude storil usluge, ki gredo preko mej navadnih uslug. Trdi se, da bo imel Nikić pri tem precej uspeha in da bo svoj vpliv izkoristil napram vsem ki so imeli kakšne koristi, bodisi iz Steinbeissovega, bodisi iz kakega drugega podjetja.

Dr. Nikić je danes v svoji izjavi jasno nastopil proti predsedniku kluba Karlu Kovačeviću. Zadrževal je, da je prepričan, da ne bo dolgo ostal z Radićem. Trdi se, da je Nikić pripravljen začeti proti Stjepanu Radiću najenergičnejšo borbo. Kot dokaz se navaja njegov korak kot zastopnik ministra za trgovino proti Radičevi Banki hrvatskih seljačkih zadrug v Zagrebu. Odredil je preiskavo.

O tej stvari je Nikić časnikarjem izjavil, da je treba napraviti red, ker se denar v banki ni uporabil za prave namene, za podpiranje kmetov, marveč za podpiranje veka-kapitalistov. Dr. Nikić pravi, da se je ob priliki preiskave dognalo, da se še delniški kapital ni vplačal. Imovinske občine so vplačale 2 in pol milijona, da bi jih banka dala kot posojilo posojila potrebnim kmetom. Ugotovilo se je, da ta 2 in pol milijona nista šla v te namene, marveč da jih je ta Radičeva banka posodila znanemu industrijalcu Prpiću. Dr. Nikić se nada, da bo odkril še druge stvari, ki bodo pokazale Radičovo borbo proti korupciji v pravi luči.

Ljuba Jovanović pri Uzunoviču.

Belgrad, 17. aprila. (Izv.) Ljuba Jovanović je dopoldne obiskal preds. vlade Uzunovića in se z njim dolgo razgovarjal. Trdi se, da je ta konferenca samo v zvezi z zakonodajnim delom vlade. Jovanović je namreč predsednik zakonodajnega odbora.

Vlada izjavlja, da je stabilna in bo energično nastopila proti Radiću.

Belgrad, 17. marca. (Izv.) »Vreme« poroča, da je hotel Stjepan Radić ob prvi rekonstrukciji namesto Pavla Radića spraviti v vlado za ministra za agrarno reformo Josipa Predavca, predsednika njegove banke, proti kateri je Nikić začel preiskavo. »Vreme« pravi:

»Iz radikalnih vrst smo izvedeli, da je Stjepan Radić na poslednjem sestanku z Uzunovićem predlagal, da se minister za agrarno reformo Pavle Radić zamenja s Predavcem. Uzunović ga je prekinil in ga obvestil, da niti on sam ne more priti v vlado. Tedaj je Radić prvič vsaj malo razumel položaj, o katerem takrat niti ni imel pojma.«

Nadalje poroča »Vreme«, da bodo člani vlade in drugi užaljeni politiki storili naj-energičnejše korake, da zaščitijo svojo čast pred Radićevimi napadi. Predvsem bodo tisti, katere je Stjepan Radić žalil, tožitelji Stjepana Radića na sodišču. Ker Stjepan Radić ni poslanec, bo moral takoj pred sodišče in odgovarjati za svoja dejanja po novem tiskovnem zakonu.

Nadalje trdi »Vreme«, da bodo radikali poiskali vse sumljive pošle Radića in njegovih prijateljev, ki jih je izvršil tekem svojega ministirovanja.

»Vreme« piše, da se bo Radićeva agitacija, da bo ta vlada kratko živela, kmalu spuhela in da se bo skoraj pokazalo, da je stabilna. Imela bo zadostno večino v parlamentu. Apelirala bo tudi na ljudstvo. V najkrajšem času se bo vladi posrečilo razbiti vse Radićeve intrige ter njega in druge, ki grade svoje nade na kratko življenje te vlade. Zagotavlja, da je Uzunovičeva vlada v zelo stabilnem položaju ter da bo dovolj močna za energično borbo proti Radiću, da prepreči njegovo demagoško nastopanje, na zakonski in parlamentarni način, toda z veliko energijo. Pobjela bo razdiralno akcijo Radića in njegovih tovarišev, je »Vremenec« izjavil član vlade.

Vloga gospe Marženke.

Belgrad, 17. aprila. (Izv.) Današnje »Vreme« prinaša zanimiva odkritja o dogodkih za časa poslednje krize in o vlogi, ki jo je igrala pri tem Radićeva soproga, gospa Marženka: »Za poslednjo konferenco radićevcev, na kateri se je odločilo, ali se sprejme predlog radikalov, da se Radić odstrani iz vlade, ali ne, je vladalo v javnosti veliko zanimanje. O teh konferencah krožijo najrazličnejše vesti. Pri-poveduje se, da je bila na vseh konferencah navzoča vedno tudi gospa Radićeva in da se je zelo vneto udeleževala debate. Zatrjuje se celo, da je gospa Marženka v jezi oklofutila tudi Radićevega ministra. Ta vest je še bolj povečala radovednost v političnih krogih za potek teh konferenc. Izvedeli smo sledeče: Konferenca je Marženka v resnici prisostvovala. Včasih je tudi aktivno sodelovala. Zgodilo se je, da se je obnašala precej nevljudno napram nekaterim ministrom, vendar ni nikogar udarila. To se z vseh strani demantira. Kakor smo izvedeli, se dr. Nikić in Superina nista udeležila debate, ker nista hotela govoriti pred Marženko, kakor sta to prijateljem pripovedovala. Poleg Stjepana Radića sta posegala v debato tudi Krajač in Pavle Radić. Konferenca je stalno prisostvoval Josip Predavec, ki je sodeloval pri sklepanju. Včeraj so bili navzoči tudi nekateri »prijatelji«, ki sploh niso posilanci.«

F. GOMBAČ VPOKOJEN.

Belgrad, 17. aprila. (Izv.) Načelnik podseka kmetijskega oddelka v Ljubljani Fr. Gombač je v pokojen.

Rezultat Skrzvnskega bivanja v Pragi.

Beneš in Skrzvinski sta izmenjala ratifikacije arbitražnih pogodb in ratifikaciji pogodbe o pravnih in finančnih vprašanjih. Arbitražna pogodba spada v okvir pogodb, ki jih sklepajo sosednje države, da eventualne medsebojne spore podreje rešitvi naprej dogovorjenih instanc. Druga pogodba, ki stopi v veljavo 14 dni po ratifikaciji pa rešuje razne spore, ki so nastali vsled delitve Tešinske Šlezije, Orave in Spiša. Tu gre za državljansko, zaščito manjšin, likvidacijo posesti šlezke dežele okrožnih in občinskih premoženj in posesti drugih korporacij. V času Skrzvinskejevega bivanja v Pragi tudi razgovori o zaključku trgovskega in avijatičnega prometa napredovali do skorajšnje zaključitve.

ITALIJANI V SOMALI.

Oddelek italijanskih čet se je izkrcal v ozemlju Nogal v italijanskem Somali in prevzel italijansko gospodstvo v deželi.

Mussolini dela po svojih napovedih v Libiji. Radi Somali, ki leži na vhodni afriški obali zapadno od Abesinije je bil dolgotrajni spor med Anglijo in Italijo. Dežela je namreč deloma v upravi domačih poglavarjev, deloma je bila do leta 1915. pod angleškim protektoratom. V londonskem dogovoru leta 1915. so Angleži med drugim obljubili Italiji tudi Somali.

Anglija pa londonskega dogovora ni hotela izvršiti in je predala ozemlje šele na Mussolinijev pritisk. Končno je Italija imela težave tudi z domačimi poglavarji. Sultanata Obbia in Migiurtini sta se upirala Italijanom in se je spor likvidiral z orožjem l. 1925.

† Anton Foerster.

Včeraj, v soboto, 17. t. m., ob pol 12. uri dopoldne je prinesel brzojav iz Novega mesta v Ljubljano vest, da je odšel v onostransko življenje po svoje plačilo starosta slovenskih skladateljev, odločni, nepopustljivi reformator slovenske cerkvene glasbe, neumorni orač na trdih ledinah slovenske glasbe sploh — Anton Foerster. Rodil se je 20. dec. 1837 v Osenicah na Češkem, bil je torej v devet in osemdesetem letu. L. 1863. je na praški univerzi dovršil pravne nauke. V letih 1865.—1867. je živel v Senju, od l. 1867. dalje v Ljubljani; najprej kot kapelnik Dramatičnega društva in pevovodja čitalnice, a od leta 1868. dalje pa je 41 let vodil glasbo v stolnici od l. 1900. L. 1877. je ustanovil orglarsko šolo in v njej v 31. letih vzgojil krog 200 organistov, ki so njegove plemenite nazore o važnosti dobre, dostojne cerkvene glasbe razširili po vsej Sloveniji in vsemu našemu cerkvenoglasbenemu življenju in delovanju vtisnili značilni Foersterjev pečat. Poučeval je petje v bogoslovju, na gimnaziji, realki, v Alojzijevešču, v Huthovem zavodu in zasebno. Z rajnikom Gnezdrom je leta 1878. ustanovil »Cerkveni glasbenik« in mu 31 let urejal priloge. Že to bi bilo za enega človeka dela s kupom dovolj. Pa je poleg tega še neumorno komponiral, da se pred našimi očmi vrsti dolg sprevod njegovih skladb: 10 latinskih maš, staroslovenska maša, dve slovenski, gradualov, ofertorijev nad 250, Te Deum nastopa v čveterem obdelovanju, slovenskih cerkvenih pesmi je skoro 300. Za cerkvenimi prihajajo svetne skladbe, najprej najbolj uspele, najbolj priljubljena slovenska opera »Gorenjski slavček« z glasbenimi točkami k »Materinemu blagoslovu«, dalje simfonična pesnitev »Turki na Slevici« s kantato »Domovini« in »Vodnikovim vencem«. Za temi večjimi deli stopa skoro 50 moških in mešanih zborov, 19 pesmi s klavirjem, dve večji skladbi za orkester s »Slovensko suito« v petih delih. Pa še ni konec! Bogata, pestra fantazija »Po jezeru bliz Triglava«, »Slovenska sonata« sta samo najvažnejši skladbi med njegovimi deli za klavir. In še za harmonij je pisal in za harmonij in klavir in za gosli in klavir. In še ni dovolj! Teoretičnih del tudi ne smemo prezreti. »Pevska šola« je doživela pet izdaj, »Klavirska šola« je v dveh izdajah do najnovejših dni vsaj v začetku izobraževala skoro vse slovenske ljubitelje klavirja in »Nauk o harmoniji in kontrapunktu« je marsikateri ukažefni glavi posredoval višje teoretično znanje in je pokazal pot do samostojnega glasbenega ustvarjanja.

Foerster je po svojem odločnem nastopu, po plemenitosti in živahnosti svojih skladb, po svojem vsestranskem delovanju in globokem vplivu najbolj značilna osebnost v našem glasbenem razvoju. S svojo visoko formalno izobrazbo je v vse naše glasbeno delovanje prinesel umetniško resnobo, s svojim vztrajnim, odločnim, recimo kar trmastim delom za reformo cerkvene glasbe, ko mu je od stolnega kapitlja do branjev nasprotovalo vse. Kanoniki so ga prijemali: »Take pesmi pojte, kakor so jih peli prej, take pesmi so ljudem všeč!« Pa jim jo je zasolil: »Greh je ljudem tudi všeč, pa se vseeno ne sme delati!« Slovenski pesnik ga je imenoval nehvaležnega izdajalca, praktičnega kruhoborca (imel je pa kot stolni kapelnik ogromno plačo — letnih 300 goldinarjev); branjevke so po ulicah nad njim kričale: »Lajzon, lajzon!«, ker je pel pri slovenskih mašah »Kyrie eleison«.

Nikdar in nikomur se ni dal oplasti, zato je učakal, da so njegovi nazori vse čez zmagali, učakal, da so njegove skladbe, zlasti cerkvene, prodrle tudi med druge narode, med Čehe, Hrvate, Nemce, Italijane, njegova plemenita, čustvena, živahna »Missa sollemn« je celo vročerkvno, po teatralično zamišljeni cerkveni glasbi izkvarjene Italijane tako navdušila, da so glasno priznavali: »Če je pa cecilijanska glasba taka, kar sem ž njo!«

V zasebnem življenju je bil prav tak kakor v glasbi: plemenit, živahen, dovipen, poštenjak prve vrste, vzoren, ljubeč mož, skrben oče, veren kristjan, ki je svoje dolžnosti do Boga tudi vestno izpolnjeval. Možu, ki je svoje talente, svojo visoko izobrazbo, svoje neugnano delo, vse plemenite bogate plodove svojega duha posvetil našemu narodu, ostane med nami nevenljiv spomin; brazde namreč, ki jih je on zaoral v našo kulturno njivo, segajo pregloboko, da bi jih kdaj moglo kaj izravnati. Bog pa daj duši, ki je najlepša svoja dela, ki je največji in najplemenitejši del svojih trudov in naporov posvetila Njegovi slavi, daj v plačilo večni mir in blaženi pokoj!

Moški zbor Glasbene Matice se udeležil pogreba g. skladatelja Foersterja. Pevska vaja je danes v nedeljo ob 11 dopoldne. Udeležba obvezna za vse člane. Nujno vabimo tudi vse one bivše člane, ki znajo kantato »Umrli je mož«. — Odbor.

BOJI PRED PEKINGOM.

Peking, 16. aprila. (Izv.) Po poročilih iz Pekinga se čete vstajskih generalov približujejo mestu. Oddaljene so samo še 10 km od Pekinga. Nacionalna armada je mesto že izpraznila. Podrla je pred umikom za seboj železniška mostova, da bi sovražnik ne mogel prehitro prodirati.

Prosvetni dan.

Nekaj desetletij se že vrši smotrno izobraževalno delo med slovenskim ljudstvom. Od mogočne probuditve narodne zavesti ob času taborov pa do vsestranske razvite prosvetne organizacije v današnji dobi: to je silen korak na naši kulturni poti navzgor, ki nas je postavil na mah v vrsto najbolj omikanih narodov. Razmera kratka je ta doba, a preporna izredno vnetega dela za izboljšanje našega položaja na vseh poljih. Kolika razlika med nekdanj in sedaj, če vzamemo le življenje enega rodu!

Pri tem prerodu je imela največ zaslug nekdanja Krščansko-socialna ali kakor se imenuje sedaj — Prosvetna zveza. Saj je bila in je še matica in zibelka premnogih naših društev, ki se čedalje bolj širijo, rastejo in spopolnjujejo v različnih panogah prosvetnega udejstvovanja. Delovala je vedno poštreno, a obenem tiho in skromno.

A danes, ko svet gleda bolj kot kdaj prej na zunanost, je treba naglasiti važnost tega dela tudi v javnosti in pred javnostjo. Temu namenu naj služi med drugim »Prosvetni dan«, v St. Vidu, tem idealnem kraju ljubljanskega polja, blizu tam, kjer se je vršil že svoj čas najveličastnejši tabor slovenski. Pokažimo zopet enkrat svoje mlade moči, svojo zavednost, svoj napredek in manifestirajmo v skupnem krogu za svoje vzvišene ideale, ki vodijo in združujejo pri delu za blagor našega naroda in naše domovine.

Prosvetna zveza vabi torej naša društva na I. Prosvetni dan, ki se bo vršil

16. maja 1926 v St. Vidu nad Ljubljano.

Prosvetnega dneva naj bi se udeležilo vsako prosvetno društvo v kolikor mogoče velikem številu z društveno zastavo, saj bo to prva prireditel te vrste po vojni. Naj zaplapolajo društvene zastave širom naše Gorenjske in naj pohite v St. Vid, kjer bo ta dan tudi slovesno blagoslovljen »Ljudski dom«. Na to slavnost pridejo društveni pevski zbori, ki imajo tamkaj pevski koncert.

Istočasno bosta praznovala v St. Vidu Blaž Potočnikova čitalnica svojo šestdesetletnico in tamošnji Orlovski odsek svojo dvajsetletnico. Poskrbljeno bo, da se bo slavje vršilo kar najbolj svečano in da bodo udeleženci v vseh ozirih zadovoljni. Razdelile se bodo ob tej priliki tudi prosvetne nagrade in za zaključek pripravljamo »Orel« slavnostno akademijo. Spored te prve velike povojne prosvetne manifestacije bo sledeči:

Dopoldne:

- Ob pol 8 sprejem na kolodvoru.
- Ob 8 I. govor: Družina, dr. Ant. Breclj.
- Ob 9 slovesna sv. maša. II. govor: Cerkev in prosvetno delo. Dekan Val. Zabret.
- Ob 10 poklonitev društev na Blaž Potočnikovem grobu. III. govor: Slava prednikom, dr. Terdan. — Žalostinka združenih zborov.
- Ob 11 blagoslovení novega doma: a) Pozdrav društva. b) Pozdrav župana.

- IV. govor: Naš dom, dr. Korošec.
- Foerster: »Če gospod ne zida hiše...« Petje.

Popoldne:

- Ob 2 litantje in šmarnice.
- Ob 3: a) Koncertna točka godbe. b) V. govor: Čuvajmo značaj domaćije, dr. Karl Capuder.
- Koncert »Pevske zveze«.
- Razdelitev nagrad.
- Prosta zabava in godbeni koncert.
- Ob 8 slavnostna akademija Orla.

Na predvečer prosvetnega dneva se bo vršila v svrhu proslave šestdesetletnice čitalnice še posebna akademija, katere spored objavimo pravočasno.

Društva, odseki, krožki, zbori: pripravite se na ta prelepi praznik in poskrbite za čimvečjo udeležbo!

Ne le bližnja ljubljanska okolica, temveč vsa Gorenjska in Notranjska, pa tudi bližnja Dolenjska naj se udeleži prvega prosvetnega dne.

Vse priprave vodi poseben pripravljen odbor, Blaž Potočnikova čitalnica, St. Vid nad Ljubljano. Odbor prosi, naj mu vsako društvo, odsek, krožek oziroma zbor prijavi takoj vsaj približno število udeležencev iz svojega okoliša. Za vsa gorenjska in notranjska društva in zbornice je udeležba obvezna. Drugih večjih prireditel ta dan ne bo.

Za hrano je poskrbljeno, prav tako za polovično vožnjo po železnici.

Bog šivi!

Za Prosvetno zvezo:

Dr. Jak. Mohorič,
t. č. predsednik.

Vinko Zor,
t. č. tajnik.

Tedenski pregled

Minulo nedeljo, dne 11. t. m. je bil imel gosp. Stjepan Radić šod v Pakracu v Slavoniji. Čutil se je tako trdnega v vladnem sedlu, da je dajal lekcije na vse strani, napovedoval rekonstrukcijo vlade in nove volitve, katere da bo vodil on skupaj z radikali. Ministra za promet, Miletiča, je imenoval napadel zaradi velikih tatvin, ki se vrše v železniški upravi. Čim je došla vest o teh Radićevih izjavah v Belgrad, je minister Krsta Miletič takoj podal ostavko, ki jo je kralj naslednji dan 13. t. m. sprejel in imenoval za Miletičevega naslednika dosedanjega kmetijskega ministra Vaso Jovanoviča, za ministra financ (katero ministristvo je bilo ostalo v prvi Uzunovičevi vladi nezasedeno) pa radikalnega poslanca in ministra n. r. dr. Vinka Perića; kmetijsko ministristvo je ostalo zaenkrat nezasedeno ter je bil za namestnika tega ministristva imenovan Vasa Jovanović.

G. Stjepan Radić je bil z razvojem stvari zadovoljen. Na dan vladne rekonstrukcije je sprejel v Zagrebu časnikarje in jim izjavil, da je vlada sedaj čvrstjša; obenem pa je naperil novo pšico proti enemu izmed ministrov: Milanu Simonoviču, ministru za socialno politiko, o katerem je rekel med drugim, da je velik kvartoprec. Sedaj je zavrelo med radikalnimi ministri. Sklicali so sejo pod predsedstvom vladnega načelnika Uzunoviča, na kateri sta ministra Milan Simonović (soc. politika) in Marko Gjurčić (pravosodje) ter podtajnik v ministristvu za šume in rude Bogoljub Kujuzdžić podali ostavke; obenem pa so sklenili, da mora Stjepan Radić zaradi svojih neprestanih napadov na tovariše ministre na vsak način oditi iz vlade. Ako bi Radić ne podal do večera svoje ostavke, odstopi celokupna vlada.

G. Radić sedaj z razvojem stvari ni bil več zadovoljen, vendar še ni verjel, da so merodajni faktorji pripravljani, da ga vržejo čez krov. Ostavke ni podal. Naslednji dopoldan — 15. t. m. — je ministrski predsednik Uzunović predložil kralju ostavko celokupne vlade. Kralj je ostavko sprejel, obenem pa imenoval novo delovno vlado z Uzunovićem na čelu, ki je takoj nato prisegla. Iz nove vlade so odpadli ministri: Stjepan Radić, Pavle Radić in Ivan Krajač, dočim sta dva radićevca od padla od Radića in ostala v vladi, to je dr. Benjamin Superina in dr. Nikola Nikić. Stiri ministristva so ostala nezasedena. Trije Radićevi državni podtajniki so iz solidarnosti z Radićem odstopili. Druga Uzunovičeva vlada je sestavljena sledeče:

Predsednik Nikola Uzunović; finance dr. Ninko Perić; zunanje zadeve dr. Momčilo Nikić; vojna in mornarica general Dušan Trifunović; železnice dr. Vasa Jovanović; obenem zastopnik ministra za poljedelstvo; pravosodje Marko Gjurčić; prosveta Miša Trifunović; obenem zastopnik za vere; notranje zadeve Bža Maksimović; javna dela Milorad

Vujičić; izenačenje zakonov Milan Srskić; pošte in brzojav dr. Benjamin Superina, obenem zastopnik ministra za agrarno reformo; šume in rude dr. Nikola Nikić; obenem zastopnik ministristva za trgovino; socialna politika Milan Simonović; narodno zdravje Slavko Miletič.

Nova vlada je bila imenovana preko vseh parlamentarnih običajev in ker se je doslej ocepila od Radića samo približno sedmorica poslancev, ki poldejo kot poseben klub z vlado, nova vlada tudi nima v parlamentu večine. Sedaj vodi vlada lov za Radićevimi poslanci, da bi jih čim več otrgala od njega in pridobila zase. Po dosedanjih vesteh je odpadel od Radića tudi g. Pucelj. Na katerem programu bo sedaj »delala« za svoje volivce, še ni znano. Predsednik Radićevega parlamentarnega kluba Karlo Kovačević je pri kralju protestiral proti temu, da vlada kot taka nagovarja poslance, da izstopijo iz kluba HSS. G. Radić sam je po imenovanju nove vlade ponujal nove predloge, a zaman. Sedaj je zaenkrat hoče-noče v opoziciji. Za 22. t. m. je sklical v Zagrebu sejo svojega kluba. — Za 25. t. m. je kakor znano sklicana seja širšega odbora radikalne stranke, ki se ima izreči za Pašića in njegovo politiko ali pa proti njej. Od sklepov te seje je odvisen bližnji razvoj naše notranje politike.

Dr. Korošec je dal uredniku belgrajke »Politike« izjavo, v kateri pravi, da bi se morale vse resnično demokratične parlamentarne skupine združiti na programu: ozdravljenje gospodarske krize, poštenost v upravi brez korupcije, stroga zakonitost, marljiv in delaven parlamentarni režim. Opozicija bo delala v tem pravcu dalje. — Opozicijski voditelji so se te dni opetovano sešli na posvetovanje; sklenili so vložiti več novih interpelacij, med drugim glede odpuščenja delavcev in brezposelnosti in o novi aferi s provizijami, v katero so zapleteni nekateri Pašićevi ljudje.

Solunska vstaja, ki jo je bil menda zaneti Plastras, ki se nahaja blizu meje na jugoslovanskih tleh, se je končala s porazom upornikov. Izredno vojno sodišče v Atenah je obsodilo dva izmed voditeljev vstaje na smrt, 7 drugih pa na daljšo ječo. Predsednik republike, Pangalos, pa ni hotel podpisati smrtnih obsodb in je pomislil oba na smrt obsodena.

Med Češkoslovaško in Poljsko so sklenili in 14. t. m. v Pragi ratificirali arbitražno in likvidacijsko pogodbo; s tem se urejajo med obema državama vsa še viseča vprašanja o tešinskem ozemlju in okrajih Arva in Zips. — Razsodiščna pogodba se je sklenila tudi med Poljsko in Avstrijo; podpisali so pogodbo dne 15. t. m.

POGAJANJA V MAROKU.

Pariz 17. aprila. (Izv.) Pogajanja z Abdel-Krimom se bodo pričela jutri.

Dnevne novice

★ **Pogreb g. župnika Alojzija Česarja** v Fari pri Kostelu se je izvršil včeraj dopoldne ob nenavadno veliki udeležbi. Udeležila se ga je menda vsa obširna župnija. Ob krsti je stopal občinski odbor z županom na čelu, s prižganimi svečami. Zastopani sta bili tudi občini Banjaloka in Brod ob Kolpi. V spremstvu je šla vsa šolska mladina s svojim učitelstvom, dalje Marijina družba z zastavo, finančna kontrola ter orožniki. Domači pevski zbor je pel pred župniščem in potem na grobišču. Pogreb je vodil g. dekan Ferdinand Erker v spremstvu 21 duhovnikov (med temi štiri sošolci rajnikov), ki so bili iz treh škofij. V cerkvi se je poslovil od rajnika g. duhovni svetnik Fr. Krumpster, ob odprtem grobu pa g. narodni poslanec Karel Škulj. — Pokojnik je delal do zadnjega: v nedeljo je opravil še službo božjo v cerkvi, tudi v torek je še maševal, v sredo dopoldne je še skrbel za Hranilnico in posojilnico, ki jo je pred leti ustanovil, zvečer se je spovedal, ponoči je bil previden in v četrtek zjutraj ob 4 je mirno izdihnil. Glasno ihtenje v cerkvi in na pokopališču je pričalo, koliko vdanosti in ljubezni si je pridobil s neumorno delavnostjo v 24 letih svojega službovanja (15 let je bil brez kaplana). Svetila mu večna luč!

★ **Orlovski izlet v Rim ob priliki mednarodne prireditve katoliških telovadcev** (31. avg. do 8. sept.). S 15. aprilom je pofekel rok za prijave. Doslej je plačalo določeni obrok že toliko udeležencev, da bomo gotovo dobili poseben vlak. Na razna vprašanja sporočamo, da še sprejemamo naknadne prijave, vendar zaenkrat samo do 31. maja. Ker pa se nam s podaljšanjem prijavnega roka zvišajo režijski stroški, bodo morali vsi oni, ki se prijavijo po 15. aprilu, plačati 1300 Din kot prvi obrok, in sicer najkasneje do 1. junija morajo plačati 700 Din. Oni, ki so prvi obrok v znesku 200 Din že plačali, pa morajo plačati najkasneje do 1. junija nadaljnjih 500 Din, tako da bodo imeli tudi oni do junija plačanih najmanj 700 Din. Ostanek se potem more odplačevati v obrokih, tako da bo 1. avgusta plačan celotni znesek. Kdor do 1. avgusta ne bo imel vplačanega celega zneska, ga sploh ne bomo mogli upoštevati kot udeleženca in se skupnemu izletu ne bo mogel pridružiti. Ravnotako pa se tudi ne moremo ozirati na one, ki se ne prijavijo pravočasno in ne vplačajo obrokev ob določenem času. Celotna oskrbnina znaša za one, ki so se prijavili do 15. aprila, 1250 Din, za one, ki se prijavijo pozneje, a najkasneje do 31. maja 1926, pa 1300 Din. Ta cena velja za vožnjo v 3. razredu, za skupna ležišča in za hrano. Glede hrane bomo poskrbeli, da bo kolikor mogoče dobra. Kdor želi prenočišče v sobi, bo plačal nekaj več; vendar mora že takoj v prijavi ali vsaj najkasneje do 1. junija sporočiti, da želi boljše prenočišče. Naravno se lahko udeležijo izleta tudi netelovadci.

★ **V Italiji obsojajo preklinjalce.** Te dni so na videmski preturi obsodili štiri osebe zaradi preklinjanja na globo 30 do 100 lir.

To je prvi slučaj v Italiji, da bi bil kdo obsojen zaradi preklinjanja. Ta praksa je posledica akcije proti preklinjanju, ki jo podpirajo ne samo cerkvene, marveč tudi vse državne oblasti.

★ **Preiskava zaradi obale v Bakru.** V Bakru se je bila pred nekaj meseci zrušila v morje vsa novozgrajena obala, ki je stala mnogo milijonov. Sedaj je podpisal prometni minister odlok, ki poverja posebni komisiji nalogo, da preišče vzroke te katastrofe. Morebitni krivci pridejo pred sodišče.

★ **Ukinjenje prosvetnih inspektoratov.** Iz Beograda poročajo, da pripravljajo v prosvetnem ministertvu ukinjenje večjega števila prosvetnih inspektoratov. Namesto njih se ustanove pokrajinski prosvetni inspektorati, pod katere bo spadalo po več oblasti.

★ **Kraljev dvorec v Sarajevu.** Na podlagi vladnega sklepa so začeli v Sarajevu s preizidavo »Konakas«, v katerem sta bili dosedaj nameščeni županija in mestno poveljstvo. Zgradba se preuredi v dvorec za kralja, kadar bo prihajal v Sarajevo.

★ **Imenovanje na zagrebški operi.** Za ravnatelja opere Nar. gledališča v Zagrebu je imenovan Friderik Rukavina, doslej vršilec dolžnosti upravnika Nar. gledališča v Osijeku.

★ **Imenovanje na zagrebški umetnostni akademiji.** Za arhitekta in profesorja arhitekture na umetnostni akademiji v Zagrebu je imenovan arhitekt Dragutin Ibler.

★ **Premogovna afera v Zagrebu.** Po pakračkem govoru g. Radića so proti več funkcijarjem zagrebškega železniškega ravnateljstva uvedli strogo preiskavo, ki jo vodi generalni inspektor Leonida Franič. Preiskava, ki še traja, je spravi la že doslej mnogo obtežilnega materiala na dan ter so doslej aretirali na ravnateljstvu tri osebe. Tako poroča »Zagreber Tagblatt«.

★ **Smrt starega moža.** Pri Sv. Benediktu v Slov. Goricah je umrl Franc Pošttrak iz Oseka. Dosegel je lepo starost 84 let in je bil obče spoštovan ter priljubljen v celi župniji.

★ **Nov odlični dekliški zavod.** Hrvatske gospe so pod pokroviteljstvom gosp. nadškofa dr. Bauerja uvedle akcijo za ustanovitev odličnega, moderno urejenega zavoda, v katerem bi se vzgajala ženska mladina do 20. leta. Sestre Avguštinke (Chanoineses de St. Augustin), ki slove kot odlične vzgojiteljice, so že obljubile, da prevzamejo vodstvo zavoda, dočim bi se pouk poveril najspособnejšim hrvatskim učiteljicam. Prosvetno ministertvo je otvoritev takega zavoda že dovolilo. Sedaj so vprašanje le še potrebna denarna sredstva, ki jih bodo pa Hrvatje v tako važno in aktualno svrho gotovo dali.

★ **Himen.** V nedeljo opoldne se poročita v litijski podružni cerkvi g. dr. med. Greta Lebinger iz Litije z g. stavbenim inženjerem Francem Celottijem iz Ptuja.

★ **Prireditve na Stari cesti pri Ljutomeru.** Prihodnjo nedeljo, dne 25. t. m., uprizori bralno društvo na Stari cesti v gostilni Vrabl veseligr »Moč uniforme«.

★ **Dražba lovov.** Dne 2. junija t. l., ob 9. uri dopoldne se bo pri okrajnem glavarstvu v Logatcu potom javnem dražbe oddajal v zakup lov občine Žiri za dobo od 30. junija

1926 do 1. aprila 1932 in lov občine Hotedrška za enako dobo. Dražbeni pogoji so interresentom na vpogled med uradnimi urami pri gori navedenem uradu.

★ **Stalna higienska razstava** se zopet odprta danes ob devetih dopoldne na velesejskem prostoru pod Tivolijem v Ljubljani. Odprta bo vsak dan in tudi ob nedeljah od 9. do 12. ure in od 14. do 18. ure. Razstava je na novo preurejena in dopolnjena. Občinstvo se opozarja, da si jo ogleda.

★ **Avto zgorel na vagonu.** Dne 16. t. m. se je na tovornem vlaku, ki je vozil med Hrastnikom in Zidanim mostom, vnel na odprtem vagonu naložen osebni avtomobil, ki je prispel iz Italije. Ogenj je zanetil iskra od lokomotive. Avto je bil takoj v plamenih; ker se je v tanku avtomobila nahajal najbrž bencin, se je vnel tudi vagon. Vagon in avtomobil sta bila uničena.

Uradne ure (poslovni čas) znašajo pri poštah V. razreda po 3 ure, pri poštah IV. razreda po 4 ure, pri poštah III. razreda po 6 ur, pri poštah II. in I. razreda pa po 8 ur na dan. Nekaj splošnih pripomb: Odpravniki morajo položiti jamčevino, ki znaša za pošte V. razr. 400 Din, za pošte IV. razr. 600 Din, za pošte III. razr. 800 Din, za pošte II. razr. 1000 Din in za pošte I. razr. 1200 Din. — Lokal in inventar (razen čisto uradnih potrebščin) si morajo odpravniki sami nabaviti. — Pogodbene poštarji imajo pravico do dopusta (30 dni na leto), a na njih lastni strošek in odgovornost. — Pravice do pokojnin ali do rodbinskih doklad odpravniki nimajo. Odpovedni rok je 6 mesecev. Odpravniki dobe prejemke po novem pravilniku že 1. maja 1926. Res, splošno odpravnikom ne bo izboljšano gnotno stanje, a veliki večini bo z novim pravilnikom vendar izdatno pomagano. Saj je bil tudi že skrajni čas, da se je Belgrad teh tlačenov spomnil.

★ **Osrednja čipkarska zadruga** v Ljubljani, pod Trančo, ne prodaja samo izdelanih čipk po najnižjih cenah, temveč sprejema tudi naročila po meri in vzorcih, kar izvrši po najnižjih konkurenčnih cenah.

★ **Opozorjamo** na današnji oglas generalnega zastopstva D. K. W. motorjev ter g. Qetiga toplo priporočamo.

★ **Poziv društvom!** Društva, ki imajo eventualno tamburaške instrumente, pa jih ne rabijo, se naprošajo, da jih prodajo šišenskemu katol. prosvetnemu društvu. Ponudbe naj se pošljejo društvenemu predsedniku na naslov: Josip Nabergoj, Ljubljana VII., Šolska ulica III/12.

★ **Poziv vsem maturantom** I. drž. gimnazije v Ljubljani iz leta 1916. (a in b oddelka), da se udeležijo prošlave 10letnice mature, ki bo dne 1. maja 1926 ob 20. uri v salonu restavracije P. Košak, Krekov trg 11.

★ **Pri glavobolu, utrujenosti, slabši prebavi** izboljša naravni planinski »Spomladanski čaj« delovanje želodca in črev. Deluje vsled kri čistilne in kri osvežujoče lastnosti tudi najbolje na polt kože. Ako vpošljete 30 Din, pošlje tri originalne zavitke poštine prosto: lekarnar Bahovec, Ljubljana.

★ **Zlatnike v Zlatorog terentinovem milu** so našle sledeče osebe: Ana Lampe, Ljubljana, Gosposvetska cesta; Nežika dr. Segenšek, Ljubljana, Rimska cesta 24; Micka Zoran, Ljubljana, Bohoričeva ulica; Helena Iskra, Poljce pri Lescah; Frančiška Zupančič,

„Slovenčeve“ denarne nagrade za naročnike.

V smislu noveletnega razpisa je v letu 1926 za točno plačujoče naročnike določenih

16 nagrad po 1000 Din.

Na vsako četrletje odpade torej četrtna teh denarnih nagrad, ki jih izmed upravičencev določi žreb.

Zrebanje za prvo četrletje se je vršilo včeraj popoldne v navzočnosti in pod vodstvom gosp. notarja M. Hafnerja v prostorih naše uprave.

Izmed 4761 upravičencev je roka 5 letne deklice prisodila nagrade tem-le številkam ozir naročnikom:

- 2628 g. inž. Ign. Pelhan, Mozirje;
- 3679 g. A. Jaklič, organist, Cerklje ob Krki;
- 1822 Uradniška menza ministrstva pošte in telegrafa v Belgradu;
4. 1121 g. Slavko Srebrnič, dijak v Celju.

Ostali cenjeni točni plačniki imajo prijetno nado, da jim bo sreča milejša v naslednjih treh četrletjih letošnjega leta.

posestnica, Gatina pri Grosupljem; Blaž So-din, posestnik, Bukovžlak pri Celju; Pavla Vincek, Glince-Vit; Angela Berlič, Zapuže-St. Vid; M. Blažič, Zabrdo pri Velenju; Marija Lednik, Arijavas pri Petrovčah.

Previdna gospodinja uporablja pri shranjevanju zimske obleke Tarmol, sredstvo zoper molje, ki se dobi v vseh drogerijah in ga izdeluje Chemotechna, družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču tvrde A & E. Skaberne).

Bolehajoči na želodcu, črevih, prebavilih krvi, koži in živcih dosežejo urejeno prebavo z rabo naravne »Franz-Josef«-grenčice. Sloviti specialisti potrjujejo, da so vseskozi zadovoljni z učinkom staro preizkušene »Franz-Josef« vode. Dobiva se v lekarnah, drožerijah in specerijskih trgovinah.

Pri kataris sečne cevi (uretritisa), mehurja (cystitisa), obistnih kotanj in kelhov (pyelitis) pomaga radenska voda, ker raztaplja in izplavlja sluze.

Zlatnike v »Gazela-milu« so našli dalje sledeči: Nežika Zlog, Roginska gorica pri Pristavi, kupila milo pri Ed. Suppanz, Pristava; Ferdo Vabričuk, Sv. Ema pri Pristavi, kupil milo pri Ed. Suppanz, Pristava; Albina Bergant, Glince, kupila milo v Prvem delavskem konzumnem društvu, Glince; Tončka Butara, Cerklje ob Krki, kupila milo pri Franc Hrovat, Cerklje ob Krki; Marija Klementič, Pri-lipe-Catež ob Savi, kupila milo pri A. Bučar, Brežice; Mimi Kristof, Rožna dolina, kupila milo pri Winter & Zupan, Ljubljana; Ana Rupnik, Ljubljana, Metelkova ulica 1, kupila milo pri Franc Pavlin, Ljubljana, Tabor; Katarina Volčič, Novi Vodmat 164.

★ **Zahtevajte samo »Ides«** črnilo v korist »Jugoslovanske Matice«.

★ **Rogaška Solatina**, najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Izven glavne sezone izredno nizke cene. Zahtevajte prospekte!

Priporočamo Kolinsko cikorijo

Nove „Šmarnice“

„Marija vrtnarica našega srca“ ali „Smarnični misijon“

so pravkar izšle, katere je založila Prodajalna K. T. D. (H. Ničman). To je delo priljubljenega pisatelja župnika Jos. Seigerschmieda. O knjigi sami v kratkem kaj več spregovorimo. Cena vezani knjigi Din 25,—, po pošti Din 1:50 več

Našo ogromno zalogo smo zopet izpopolnili z novimi krasnimi pomladanskimi novostmi

za gospe, dečke in otroke. — Cene — kakor vedno doslej — brezkonkurenčne. Izdelava, kakovost blaga brezhibna. — Naši izdelki se sami priporočajo v nakup. **Konfekcijska tovarna Fran Derenda & Cie., Ljubljana, Erjavčeva c. 2**

Lurško romanje.

Ars-Lyon.

V ranih jutranjih urah nas je vozil vlak po krasnih provenzalskih poljanah ob bregovih Rhone. Tu ljudje večinoma goje sviloprejk. Na to nas namreč opozarjajo velikanski števoredi murv. Polja so lepo obdelana, vinogradi zasajeni. Našim ljudem so bili všeč zlasti močni konji tukajšnje pasme. Tudi goveja živina, zlasti krave so močne, visoke rasti. Skozi predmestja smo dospeli na glavni lyonski kolodvor. Komaj odločimo v hotelu Ferninus tik postaje priljago, že zasedemo 7 razglednih avtomobilov, kateri hite po lyonskih ulicah in mostovih kot urne ptice.

Naša auto-vožnja nas vodi v 36 km oddaljen Ars, v preprosto kmetško župnijo, kjer je živel in pasel duše arški župnik Janez Vianney. Toplo sonce, sveži zrak in lepa pokrajina, so nas tako prevzeli, da smo pozabili na dolgo vožnjo Lurd—Lyon, ki znaša 768 km. Ta ali oni se je v jutru držal bolj zaspalo, čemurno, kakor bi se ravnokar pod nosom bril, sedaj pa so vsi ti znaki zginili. Po enourni vožnji nas je pozdravila lepa nova bazilika, ki hrani grob arškega župnika. Tukaj je umrl l. 1858. Nekatero osebo še žive, katere so svetnika osebno poznale. Vsa vas in okolica se zdi, da je še vedno pod vtisom tihe molitve župnikov. Po cerkvenem opraviilu smo si ogledali tako notranjost zanimive, nad vse krasne nove cerkve, kjer so naši g. duhovniki lahko vsi maševali (51), kakor tudi staro cerkev, katera tvori ladjo novi baziliki. Oha-

njena je še spovednica, kjer je ta sveti mož večino svojega življenja presedel, saj je na leto spovedal do 80.000 vernikov. Preprosta je zakristija, katera je služila župniku za pisarno. Nekdanje župnišče je spremenjeno v muzej, kjer je shranjeno svetnikovo pohištvo, obleka in spokorni pas. Kako čudovita so pota božja! Na preprostega, nenadarnega a pobožnega duhovnika je obrnil Gospod svojo milost in stetišoč po njem rešil pogube. Opoldan smo se po isti poti vrnili v Lyon h kosilu. Popoldan je bil določen za ogled milijonskega mesta. V ta namen smo se poslužili avtomobilov, kateri vozijo tukaj polovico ceneje kot ljubljanski.

Dragocen spomenik francoske gotike je lyonska stolnica. Zalibog vsled premajhne razsvetljave ne napravi na obiskovalca onega vtisa, katerega bi človek pričakoval po lepi zunanosti. Obiskovali smo misijonsko hišo, kjer je sedež družbe za razširjenje vere. Znano je, da francoski narod največ žrtvuje za misijone. Vse druge redovnice je država izgnala iz dežele le misijonarji smejo bivati na njenem ozemlju. Pač dobro vedo, kako misijoni koristijo francoski državi.

Nadvse lepa je cerkev Notre Dame de la Fourviere, kamor vodi električna železnica. Spodnji del cerkve tvori veličastno kript, posvečeno sv. Jožefu. Glavna zgornja cerkev je pa p. svečena Mariji. Stene, kot svod, vse se blesti v mozaiku. Kapiteli stebrov kot tudi podstavki so okrašeni s kipi angelov. Sama umetnina in sama dragocenost. Ni čuda, da se to svetišče imenuje tudi: Stolz slonokoščev.

ni, znotraj pa velja, kot čiša zlata. Njena dolžina znaša 86 m. Na vsakem vogalu se dviguje osmerokotni stolp. Zvonovi so zelo lepo ugl. ženi; kadar zvone ali kadar bije ura, se slišijo različne cerkvene pesmi.

Paray-le-Monial.

13. t. m. okrog 6 ure zvečer smo zapustili Lyon in se odpeljali v smeri proti Parizu v 150 km oddaljeno mesto Paray-le-Monial, kamor smo dospeli že pozno zvečer. Urno so nas razdelili na dva hotela in po večerji smo se podali k počitku.

Mestece šteje 5000 prebivalcev, pa je v nekem oziru še svetelše kakor Lurd. Tu se je prikazal Zveličar Marjeti Alakok in ji odkril zaklade svojega Srca. Nad 200 let je že od takrat minulo, toda studenec milosti božjega Srca ni usahnil — temveč se je kot močna reka razlil po celem svetu. Danes v jutru so že naši romarji napolnili majhno, a lično samostansko kapelo. V kapelici vidimo številne posvetilne zaslave raznih evropskih in ameriških narodov. Stene so obložene z zahvalnimi ploščami. Tukaj se hranijo zlate knjige, v katere so vpisane one družine, katere so posvete božjemu Srcu. Tudi tukaj načemo Slovenci zaostajati za drugimi narodi. Zato smo prinesli semkaj zlato knjigo, v katero je vpisanih 10.365 družin. Po sv. maši je p. Tome v lepem govoru opisal svetlost kraja, kjer se nahajamo, nato opozoril na pomen zlate knjige. Najdražje, kar imamo, naše slovenske družine polagamo danes pred prestol božjega Srca. Skof dr. Karlin je položil dra-

goceno knjigo na oltar pred Sv. Rešnje Telo, z gorečo prošnjo, naj božje Srce varuje te slovenske družine vsega hudega in naj pomaga, da bo sleherni slovenska družina posvečena in vpisana v zlato knjigo. V molitvi smo se ta dan spominjali naših slovenskih škofov in duhovnikov, kateri so vztrajno in pridno sodelovali pri posvetitvi slovenskih družin. Hitro je minul dopoldan. Po kosilu smo si ogledali še muzej Hieron, kateri hrani zgodovinske spomenike, kateri se nanašajo na sv. evharistijo. Imamo pa popoldan še pobožnost, katera je posvečena naši združeni Sloveniji. Goriške in koroške Slovence smo v uri molitve izročili v varstvo Kralju vseh kraljev, ki je močnejši kot veljaki sveta. Vročna naša prošnja za te reveže, kateri trpijo preganjanje od svojih vlad, gotovo ne bodo ostale brez uspeha. Božje Srce, katerega slovenski jezik tako hvali — ne bo pozabil koroških in goriških Slovencev, katerim prvi jugoslovanski romarji v Lurdu in Paray le Monialu pošiljajo tem potom prirsčne pozdrave! Prav Vi ste nam bili v mislih v Lurdu, kot v Paray le Monialu.

Tako smo obiskali vse tri svete kraje. Daleč proč od lepe Slovenije smo. Marsikateri romar pravi, lepo je bilo, lepi so kraji, a najlepša je naša slovenska zemlja. Kakor je šlo doslej vse v najlepšem redu, brez vsake nezgode, tako upamo, da bo tudi naša pot proti domu katero nastopimo danes zvečer ob 6 srečna. Na veselo svidenje v soboto 17. t. m.

V. Z.

KOLESA???

Samo pri GORCUI

Palača Ljubljanske Kredišne banke

Ljubljana

○ Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani se udeležijo pogreba društvenega člana g. skladatelja A. Foersterja. Muški zbor ima danes, v nedeljo ob 11. uri predp. pevsko vajo. Udeležba obvezna za vse člane. Nujno vabimo tudi vse one bivše člane, ki znajo kantato »Umr! je mož«. — Odbor.

○ Petletnica Pevske Zveze. Društvena maša bo ob 11. ne ob 10. Koncert bo ob polštirih. Vstopnice so v predprodaji v union-ski trafiki tudi danes dopoldne. Popoldne se začne prodajati ob pol treh pred veliko dvorano. Preskrbite si vstopnice pravočasno. Začetek ob pol 4.

Vsem zborom javimo tužno vest, da je umrl v Novem mestu naš častni član, najplodovitejši slov. skladatelj Ant. Foerster. Po nesrečnem naključju bo ležal na mrtvaškem odru ravno med našo slovesnostjo, ko bo pelo slov. glasb. društvo »Ljubljana« njegovo vedno lepo »Ljubice«: Le — žal na mrtvaškem odru.

Velikana-glasbenika se bomo hvaležno spomnili pri druženju sv. maši. Pogreba se udeležimo po deputaciji.

○ Predavanje o Društvu narodov. Izobraženo občinstvo ponovno opozarjamo na zanimivo in aktualno predavanje g. dr. Edmonda Privatja, docenta na ženevski univerzi in delegata v Društvu narodov. Predaval bo jutri ob šestih popoldne v zbornici na univerzi o današnjem položaju Društva narodov.

○ Birmovanje v ljubljanski stolnici se bo vršilo letos kakor navadno, t. j. na binkošno nedeljo dopoldne in popoldne ter na binkoštni ponedeljek dopoldne. Lani se je je birmovanje moralo preložiti radi romanja Slovencev v Rim.

○ Promenadni koncert godbe Dravske div. obl. pod vodstvom višjega kapelnika dr. Jos. Čerina bo danes ob 11. pod Tivoljskim gradom. Spored: 1. Cerny: »Po bitki zmagaj«, marš. 2. Gleisner: »V spomladnem cvetju«, valček. 3. Offenbach: Potpuri iz operete: »Lepa Helena«. 4. Brodil: »Iz Niša in okolice«, srbske pesmi. 5. Nevin: »Narcis«, ameriška pesem. 6. Nicholls: »Pasaden«, fokstrot.

○ Pastoralna konferenca za Ljubljano bo v sredo, 21. t. m., v semeniški dvorani. Začetek ob 16.

○ Rokodelski dom. V ponedeljek, 19. t. m., bo v dvorani Rokodelskega predavanja z naslovom: »Česa najbolj potrebujemo?« Pričetek točno ob 8. uri zvečer.

○ Pevski zbor v Rokodelskem domu bo imel vajo v torek, 20. t. m., in v četrtek, 22. t. m., ob 8. uri zvečer. Ker sta obe vaji važni, naj se jih vsi gg. pevci zanesljivo udeležijo.

○ Šiška. Kat. prosvetno društvo priredi jutri ob polosmih zvečer v samostanski dvorani skioptično predavanje o planinstvu. Govori g. prof. Dolenc.

○ Tridesetletnica svojega službovanja pri K. Pollak obhaja danes naš vrli somišljenik, g. Franc Globelnik, ki je pri tej ugledni tvrdki uslužben za skladiščnika. V službo je vstopil pri tem podjetju 25. aprila leta 1896. Ravnotoliko časa pa poje g. Globelnik tudi pri pevskem društvu »Ljubljani«, ki

ga šteje med svoje najzvestejše in najbolj navdušene člane. V Rokodelskem društvu pa je včlanjen že 40 let. G. Franc Globelnik je kot uslužbenec vzor zvestobe in marljivega dela, kot družabnik po svoji veseli naravi povsod priljubljen in po svojem mišljenju primer močnejše značajnosti. Bog ga živi še mnoga leta!

○ Poročil se je dne 15. t. m. kraljevi pehotni poročnik gospod Stanislav Kajfež z gđc. Zoro Uršičevo, iz ugledne primorske rodbine.

○ Kulturno-politični klub SKAS ima v ponedeljek ob pol 6 v Akademskem domu redno sejo. Na seji bo referiral nar. poslanec dr. Hohnjec.

○ Vabilo v Mladinski dom. Vsi iskreno vabljeni v nedeljo 18. aprila ob 6. uri k zabavnemu večeru, k čajanju, v starem Mladinskem domu v prid novemu Mlad. domu. Svira polnočestvilna Mladinska godba. K obilni udeležbi vabi odbor.

○ V stolni prosveti predava v ponedeljek 19. aprila g. tajnik Zor. Skioptične slike. Začetek ob osmih v Križankah.

○ Košnja na mestnih potih in stradonih na Ljubljanskem barju se bo oddajala v enoletni zakup potom javne dražbe danes ob dveh popoldne v barjanski šoli.

○ Ljudski oder v Ljubljani proslavi danes 50 letnico umetniškega delovanja nestorja slovenskih igralcev gosp. A. Danila, člana in režiserja Narodnega gledališča v Ljubljani. Uprizori se ob 8. uri zvečer Govekarjeva dramatizacija po Jurčičevem romanu »Deseti brate«, priljubljena ljudska igra s petjem v 5 dejanjih (7 slikah). Igro režira g. Danilo, ki nastopi tudi v vlogi »Dolefa«. Občinstvo se opozarja, da si že v predprodaji preskrbi vstopnice. Preprodaja vstopnic danes od 10. do 12. ure dopoldne in popoldne ob 3. ure naprej do začetka predstave v pisarni Ljudskega odra (Ljudski dom, II. nadstr.).

○ Zveza uradnic in trgovskih nastavljenk »Krekova prosveta« ima jutri v ponedeljek ob polosmih zvečer običajno predavanje. Ker bo predavanje jako zanimivo in zadnje v tej sezoni, vabimo vse članice in tudi druge, da se gotovo udeležijo. — Odbor.

○ Poziv slovenski javnosti. Poteka 15. leto, odkar je preminul eden največjih slovenskih slikarjev Ivan Grohar. Dolžnost hvaležne domovine je, da postavi svojemu velikemu sinu vsaj skromen spomenik. V ta namen so podpisana društva osnovala odbor, ki zbira prispevke in vodi vse tehnične priprave za postavitve spomenika. Prispevke prosimo nasloviti na Ljubljansko kreditno banko pod značko: Groharjev spomenik. — Strokovno Društvo Jugoslovenskih Oblikujočih Umetnikov.

○ Upokojitev. Upokojen je Janko Kukar, računski ravnatelj delegacije finančnega ministarstva v Ljubljani.

○ Podružnica Jugoslovanske Matice za Kolodvorski okraj. V svrhu čimvečjega razmaha obrambnega dela se osnuje sporazumno s centralnim odborom v Ljubljani nova podružnica Jugoslovanske Matice za Kolodvorski okraj. Pripravljalni odbor vabi nove in tudi stare člane iz tega okoliša na ustanovni občini zbor, ki se bo vršil v četrtek dne 22. aprila ob 8. uri zvečer v dvorani Akademskega doma na Miklošičevi cesti.

○ Tombola Osrednjega društva niž. poštinih uslužbencev v Ljubljani dne 2. maja t. l. na Kongresnem trgu ob 3. uri popoldne. I tombola: Kraska spalna oprava iz trgeda lesa, vredna 8000 Din; II tombola: radio aparat, vreden 3500 Din; III tombola: pital prečišč, tehta 150 kg; IV tombola: moško ali žensko kolo; V tombola: kuhinjska posoda iz aluminija in še 200 manjših dobitkov. Dobitki bodo razstavljeni od 25. t. m. dalje v modni trgovini Elite, Prešernova ul., Gričar & Mejač, Šelenburgova ul. in I. Gorec, Dunajska cesta 1. Tablice prodajajo vsi pismonoše in trafike po 2 Din. — Odbor.

○ Stanovanjska hiša za uslužbence cestne električne železnice. Bivši občinski svet Zveze delovnega ljudstva je sklenil ob priliki povišanja cen voznim listkom, da se 5 par od vsakega voznega listka zbira v poseben stanovanjski fond, iz katerega naj bi zidalo podjetje stanovanjsko hišo za uslužbence cestne električne železnice. Pod silo razmer pa so bili uslužbeni zaposli tako g. velikega župana ljubljanske oblasti, kakor tudi gerentski svet in obratno vodstvo c. e. ž. v Ljubljani, da naj bi se stanovanjski fond pretvoril v pokojninski, oziroma, da naj bi se 5 par od voznih listkov uporabljalo za kritje premijskih rezerv Pokojninskega zavarovanja, ki so propadle na Dunajskem pokojninskem skladu ob prevratu, valed česar bi bili uslužbeni, ki so nekateri celo po 20 let že plačevali pokojnino, ostali brez starostnega zavarovanja (dva uslužbenca že itak ne prejmeta pokojninskega zavarovanja). Obratno vodstvo je sporazumno z družbenim vodstvom na Dunaju sklenilo in priznalo na anketah, ki jih je sklical g. veliki župan ljubljanske oblasti sporazumno z zastopniki merodajnih oblasti, uslužbencev in organizacije, da naj bi se že ubrani prispevki, kakor tudi ubrani zneski po 5 par od voznih listkov uporabili za kritje premijskih rezerv. Tozadeven sklep gerentskega sveta potrjen od gospoda velikega župana je bil nabit od 15. do 27. marca na razglasni deski mestnega magistrata in ni bilo proti temu razglasu niti najmanjše pritožbe, valed česar je obveljalo, da se 5 par od voznih listkov, ki so se in ki se bodo ubirali, uporabi ne več za stanovanjski fond, ampak za pokojninski fond. Vzrok temu sklepu so bili v prvi vrsti uslužbeni sami, ki so uvideli, da je za njih večje važnosti in da so oni in njih družine zavarovani za starost kot pa da bi imeli v družbeni hiši stanovanje proti plačilu in to le dotlej, dokler bi vršili svojo službo. Ko pa bi postali vsled onemoglosti za službo nesposobni, bi ne imeli niti stanovanj, niti starostne preskrbe. Uslužbeni cestne električne železnice se zahvaljujejo tako bivšemu občinskemu svetu Zveze delovnega ljudstva za njegovo pomoč v pogledu zboljšanja gmočnih razmer, a ne morejo ostati nezahvalni tudi g. velikemu županu ljubljanske oblasti, gerentskemu svetu in obratnemu vodstvu c. e. ž., ki so vsi z resno in dobro voljo podprli želje uslužbencev po izvedbi pokojninskega zavarovanja. Toliko v popravilo zadnje objave in v vednost javnosti. — Uslužbeni c. e. ž.

○ Ljubljanska porota. Prihodnje zasedanje ljubljanske porote bo otvorjeno v začetku meseca junja. Za to zasedanje je pripravljenih baje že sedaj toliko in takih slučajev, da bo trajala porota skoro gotovo 14 dni. Posamezni slučaj in dnevi pa še niso določeni in bomo poročali o tem takoj, ko bo uradno javljeno.

Maribor

1. maj v Mariboru.

Delavski praznik 1. maja praznujejo vse krščansko-socialne organizacije skupno. Delavski praznik pa bodo uporabile kot svoj organizacijski delavnik. Ta dan dvignemo krščansko-socialno delavstvo kvišku svojo zastavo: »Delu slava, delu časte, zato, da privede vse ljudske kroge do prepričanja, naj se vsako delo spoštuje, kakor to zahteva kršč. socializem. Krščansko-socialno delavstvo bo zato ta dan ponudilo javnosti svojo knjigo: »Delu slava delu časte!« Vsi prijatelji delavstva pa bodo segli po tej knjžici, ki prinaša luč rešitve v temo današnjih nesocialnih razmer.

J. Brajer

čevljarski mojster, Ljubljana, Breg 1, priporoča vedno veliko zalogo

TURISTOVSKIH in vseh ranov za čevljev.

Poleg tega napravijo vse kršč. socialne organizacije dne 1. maja popoldne skupen izlet v naravo. Zbirališče je na trgu Svobode, od tam pa odhod ob pol 2 popoldne z godbo Omladine proti Lajtersbergu. Primeren lokal je oskrbljen. Delavcem se pridružijo pevski zbori. Proti večeru do 7 se izletniki vrnejo domov.

Drugi dan v nedeljo 2. maja se bo kršč. socialno delavstvo z zastavami udeležilo skupne slovesne službe božje v frančiškanski cerkvi.

Krščanski socialisti, delajmo na to, da vsi izprevidijo:

Le krščanski socializem nudi rešitev vseh socialnih vprašanj!

Delavski praznik 1. maj je — delavnik za nas!

Pi nedeljskem »Slovencu«.

Na oglu Glavnega trga, Koroška cesta 1, se zbirajo ljudje dan za dnevom točno od 10. ure dopoldne dalje do poznega večera. Prihajajo, postojajo pred tablo, na kateri je objavljen »Slovenec«, pregledajo ga, odidejo. Pridejo drugi. In tako se vrste ves dan, delavci in uradniki, dijaki in rokodelci. In vsak dan.

Ko pride nedelja, tedaj je praznik tudi za naše čitatelje na Koroški cesti. Nove slike so tu. Kaj takega ne objavlja noben drugi list. Zato je ob nedeljah še posebno živahno pred tablo.

Zgodilo pa se je to-le: Veliki so bili spredaj, mali so bili zadaj. In ti zadnji niso videli ničesar in veliki se niso mogli skloniti, da bi brali, kar je spodaj. Nastalo je pririvanje. Vsi so odstopili in segli v žep. Bati se je bilo kaj hudega. In iz žepa so potegnili vsak — po 3 Din in stopili v vejo, kjer so kupili celega nedeljskega »Slovenca« s slikami vred. Domov grede so se smejali, ker so pravo pogodili.

□ Današnje društveno življenje v Mariboru. Delavnost naših društev nam je za današnji nedeljo pripravila tele prireditve: kršč. zveza ima ob 5 misijonsko predavanje; prosvetno društvo v Melju in prosvetno društvo v Krčevini imata redno predavanje v svojih prostorih ob 4; Poselska zveza priredi ob 5 v plavarski ulici igro »Raz Marijino srce«; Kat. prosv. društvo v Lajtersbergu obhaja danes ob 4 Materinski dan; društvo »Terno« ima pri Visočniku svojo prvo prireditev. Tako prosvetna društva obilno nudijo pouka in razvedrila svojim članom in prijateljem.

□ V Stritarjevi ulici za bivšo dragonsko vojašnico se grade lične, vilam podobne hišice, ki bodo sedaj pusto lice ulice znatno oplešale. Tri hišice so že gotove, eno pa se pravkar dovršuje. Sploh je bila v tem delu mariborskega mesta najživahnejša privatna gradbena podjetnost in to radi cenih zemljišč, pa tudi kot znak, da se bo Maribor razvijal na desnem bregu Drave. Proti Radvanju je zrasla iz tal cela kolonija malih, večinoma enonadstropnih hišic, kojih lastniki so po večini rokodelci in delavci.

□ Težka nesreča na mariborskem kolodvoru. V četrtek so se odpeljali iz Maribora letošnji rekruti k svojim polkom. Naložili so jih na poseben vlak, iz katerega se je pri odhodu razlegalo veselo ukanje in petje. Pri tem so se nekateri fantje sklanjali predaleč ven in to je postalo za nekega Čušo usodepolno. Ko je vlak vozil pri izhodu iz postaje mimo signalnega stebra, se je fant sklonil skozi okno ter pri tem udaril z glavo ob steber. Udarec mu je zdrobil levo polovico obraza. Ker se je vlak nahajal že v polnem tempu, ga niso mogli ustaviti in šele na Pragerskem so ponesrečenca izločili ter ga odpeljali z naslednjim vlakom v mariborsko bolnico.

□ Težka gospodarska nesreča je zadela mestnega voznika in posestnika Jožefa Krumpaka. Šel je s parom svojih konj v gozd po les, pa je smreka pri podiranju tako nesrečno padla, da mu je enega konja na mestu ubila, drugega pa tako poškodovala, da so ga morali takoj pobiti. Istemu posestniku se je lansk leto zgodila nesreča, da je na bregu zavozil voz vina in so se trije sodi vina skotalili v dolini in se razbili.

□ Nov in obsežen vrt. Levo od policijske stražnice na Frankopani cesti je z lepim modernim plotom ograjen in obsežen prostor, ki je last mariborskega lesnega trgovca Kobja. Ko so začeli lansko zimo kopati temelje za palačo pokojninskega zavoda na Kralja Petra trgu, je pustil g. Kobi navoziti na že omenjen prostor zelo veliko pri novi zgradbi izkopane zemlje. Ta navoz so sedaj delavci razgrnili in napravljajo mične vrtno grede. Ko bo ta vrtni nasad gotov, bo eden največjih v Mariboru in na prstoru, kjer se se bo razvijal in rasel novi Maribor.

□ Mohorjani v frančiškanski župniji. Od lanskega leta do letos je je poskočilo število mchorjanov v mariborski frančiškani

Fine površnike

za gospode, priporoča trdka
A. KUNC, LJUBLJANA
po zelo zmernih cenah.

Najlepše obleke

najceneje vedno le pri trdki

Drago Schwab, Ljubljana.

Pet let smotrenega dela.

(K petletnici »Pevske zveze«.)

Danes pridejo v Ljubljano pevci petih pevskih okrožij, da se ob petletnici svoje Matice Pevske zveze poklonijo v skupnem nastopu slovenski pesmi. Ni dolga doba pet let, a je polna dela. Ko smo ustanovili Zvezo v Mariboru in prižgali luč, ogenj, ki naj bi vzplamtel v sra naših pevcev za lepo petje, smo obenem sklenili, da ta ogenj ne bo nikdar ugasnil, da mu bomo prilivali vedno več olja, da bomo skrbeli za to, da bo njegov plamen vedno bolj žarel in objemal vedno dalje hladna sra in jih v vedno večjem žaru ogreval za našo vzvišeno idejo. Pogled nazaj kaže, da se je to točno zgodilo.

Prvi nastop v Mariboru je bil skoro da improviziran: Oklicu se je odzvalo okrog 300 še neorganiziranih pevki in pevcev, ki so peli na javnem trgu celotno delo Kimovčeve Staroslovensko mašo s spremljevanjem mariborske vojaške godbe. Zmajevali so glave, vsi oni malodušni, ki niso verjeli naši trdni volji in niso zaupali v našo moč in v naše ideje. Ko pa so videli impozantno skupino in slišali ubrano petje, so bili oduševljeni: prišli so in se nam pridružili, število je naraslo. V nekaj tednih se je združilo pod okriljem 70 in pozneje 108 zborov.

To armade ni bilo mogoče vladati z enega mesta, treba je bilo deliti zore v skupine. Začela so se okrožja. Danes ima Zveza organiziranih deset okrožij, ki vrše svoje idealno delo po Sloveniji. Krog se ni sklenjen, vrsta še ni polna. Še je krajev, ki čakajo, da se strnejo, a razmere jih ovirajo, manjka jim še spretnih voditeljev; kajti strokovno izobraženih glasbenikov, ki so za svojo umetnost prepričani idealnega navdušenja, takih pijo-nirjev ni povsod pri roki. Zato gre stvar polagoma naprej, a gre z gotovim korakom.

Ves čas je Zveza delala in vodila zbere in okrožja. Sledile so pevske tekme, ki so postale po naših osnovah vzor tudi drugim enakim organizacijam: Za Ljubljano je prišlo Celje, opetovano D. M. v Polju, Dolsko, Št. Jakob, Cerklje na Dolenjskem, Skofja Loka, ponovno Radovljica, Jesenice, Kranj (opetovano), Gornji grad, Kamnik (opetovano), Retteče i. dr.

Ko se je vršil leta 1923 v Ljubljani katoliški shod je dosegla PZ svoj triumf. Krog 1400 pevcev se je združilo v tako lepo ubranem zboru, da niso poslušalci našli pravih besed za priznanje in so odnesli najvišji svetni in cerkveni dostojanstveniki neizbrisne spomine s Kongresnega trga. Še nikdar do takrat in ne pozneje ni bilo zbranih morda toliko in tako izvežbanih slovenskih pevcev v enem zboru. Ta nastop ostane pač vsem stotinam pevcev in tisočem poslušalcem neizbrisno v spominu.

Velika oddaljenost brani vsem zborom in vsem okrožjem, da bi se prišli ob petletnici pokloniti svoji Matici, a oni, ki se ne strajajo truda ne žrtve, oni, ki jim razdalja dopušča, pridejo danes, da si obnove prisego zvestobe. Več sto jih bo, ki bodo prevzeli enega navdušenja in ene ljubezni.

Zveza je skrbela tudi za teoretski pouk svojih zborov. Kaj lepih poučnih člankov je poslala med zbere po »Pevcu!« Izdala je celotno Pevsko šolo, prirejala predavanja, večdnevne tečaje za pevovodje. Vsa ta setev gre v klasje in že zori.

In če ne bi bila Zveza nič drugega napravila, če bi bila rodila samo »Pevca«, ki je stopil že v šest letnik, bi bila že samo s tem postala slovenskim pevcevm najboljša vodnica, skrbna učiteljica in trezna vodnica. »Pevce« je začel izhajati v najbolj razvranih dneh, ko so bile vse naše prosvetne prilike porušene, ko je vladala v našem glasbenem svetu popolna suša, ko ni niti idealizem, niti dobičarski nagib nudil pevcevm nič novega. Tedaj je Pevska Zveza stopila na noge, organizirala je pev-

cem list in mu dala njihovo ime. »Pevce« je ostal svojim namenom in svojim idejam do danes zvest. Danes je »Pevce« povzdignil svoj glas tako visoko, da ga čuje vsa Slovenija, njegove skladbe pojo tudi daleč v tujini. Danes ni pevskega sporeda, ki bi ne obsegal tudi pesmi iz »Pevca«. V krogu svojih sotrudnikov šteje danes skoro vse slovenske skladatelje: od priprostitih harmoniziranih narodnih pesmi do široko zasnovanih prvovrstnih skladb, vse najdeš v njem. Zasnovan je bil na naravnem temelju: iz malega raste veliko. Idealno delo njegovih ustanoviteljev in sotrudnikov raste. »Pevca« niso strle nikake neprimlikke. Premagal je vse težave, ki so mu jih prizadejale negotove cene v tiskarnah, ki so bile za vsako številko nove: troški vedno večji. On je ostal na oni nižini naročnikov, ki je ne more prenesti danes noben drug časopis, pomagati si mora na vse mogoče načine, opirati se na rame svojih idealnih sotrudnikov samo za to, da more med slovenske pevce, kjer vrli pravo apostolsko delo. Slovenski pevci ne bodo nikdar mogli preprečiti »Pevca« tega, kar jim je nudil ravno v oni dobi, ko jih je vse zapustilo.

Pogled nazaj nas navdaja s sladko zavestjo, da je Pevska Zveza prekosila v prvih petih letih samo sebe, pogled naprej nas pa navdaja z neizpodbitnim zaupanjem na moč naše organizacije in ljubezen naše pevske armade, ki ne bo nehala gojiti lepega petja in lepe slovenske pesmi, dokler se bo glasila po naši deželi slovenska beseda.

Pevska Zveza bo tudi v bodoče slovenskim pevcevm žarišče, zatočišče in voditeljica in učiteljica, ki bo z mirnim, tihim smotrenim delom služila vsa samo lepi slovenski pesmi. Ona bo tudi v bodoče bodrila omahujoče, užigala v ljubezni mlačne in vodila h pravim ciljem vse one, ki jih bo na poti srečala in bodo potrebni pomoči. To je naša izpoved ob prvi petletnici. Dal Bog, da se sestane ob desetletnici v večjem številu in v večji ljubezni krog slovenske lire.

Kulturni pregled

Mariborsko gledališče

Tolstoj: Sadovi prosvete.

Premijera 15. aprila 1926.

Nismo pričakovali take igre. Celo bili smo se domačega Tolstoj za Hudožestveniki. Bili pa smo zelo zadovoljni.

Ze raditga, ker naša drama ne hodi mimo slovenskega reportarja. Saj smo potrebni infekcij slovenske miselnosti. Le žal, da je v nas že toliko topega farizejstva, da gledamo vsako karikaturu in vsako satiro na modernega človeka z vzvišene do- stojanstva in ne razbiramo svoje lastne smešnosti. S Tolstojem je slično kakor s Cankarjem. Dolgo smo kazali na nasprotnika, češ, naša je misel v svoji satiri; nihče ni hotel biti cestinar. Dokler da ga sploh nismo lepo izločili iz življenja in ga postavili zgolj v literarni predal.

Slepi smo kakor Leonid Fjodorovič Zvezdin- cev, ki ne vidi klavirnosti svoje prosvetljenosti. Slepi kakor Ana Pavlovna, ki vidi vse druge tope in bedake, le sebe ne. Slepi, kakor Aleksej Vla- dimirovič, profesor, ki iz največjih bedarij dela za- ključke; pa čeprav so absurdni, da so le logični — vsaj navidez logični.

Mislec z Jasne Poljane ni dal veseloligre ka- kor italijanski in francoski komedijisti. Tle do- segajo komike v teatralnih neverjetnostih, iznena- denjih, groteskni dogodkih — Tolstojev »Sadovi prosvete« pa so tako »neverjetni«, kakor je never- jetna lahko le resničnost. In kadar se smejimo vsej tej čudno prosvetljeni gospodi, ki nima več prvins- kih vrednot in je zabuhla in nabrekla od akciden- talnih drobnarij, zasmejujemo sebe. Pa čeprav je komična zasnova slična Molièrovi, zaorje Tolstoj s tragiko smešnosti toliko globlje, kolikor je bila globlja ruska revolucija od francoske.

Bergsonu je avtomatizem, svečanost, ne- družabnost, abnormalnost in brezosebnost osnova komike. Takih motivov Tolstoj nima. Da se ne za- reži ob strani zarobljeni in preprosti Semjon, da prefrigana Tanja ne opleta svoje gospode z njeno lastno prosvetljenostjo, ne bi nam bilo veseloligre. Ker vsa ta gospoda, ki se ji smejimo, z vsemi svojimi perversnostmi, z vsemi svojimi taistimi lastnostmi in naziranjmi in afekcijami — lahko bi igrala dramo. V kolikor so naši igralci hoteli biti komični, v toliko so šli preko okvira Tolstoj- ve igre. Ker komičnost je edino v relaciji kulturni- h in prirodnih ljudi.

Ce je humor bistvo veseloligre, potem »Sadovi prosvete« niso veseloligra, nego komedija; ker iz- čudi in dobrote je veseloligra, komedija pa je vzrast- la iz kosmičnih tal ironije. Niti so satira, kakor jih je znal Aristophanes, ker so pozitivni, etični ob- razi kmetov rahle figure, ne radi kosmičnega ravno- vesja, nego radi poantiranja gospode. Tisto močno in široko tendenco velikega moralista govori zgolj naslov. Šele pod njim so besede, kakor: »To pri- haja od čitanja knjig« in: »To se pravi, biti pa- meten« — revolucionarne, anarhistične za kultu- ro; iz njih gleda profil ruskega Kristusa, blagru- jočega bedake in uboge na duhu.

Režijo je vodil g. Joško Kovič in dal lepe skupine in okusno sceno; ansamblske scene so bile prav dobre; pa še intenzivnejše naj bi bile. Kot profesor je ustvaril zelo dober tip; on in g. Bra- tina (Grossmann) sta bili najbolj dovršeni kreaciji, g. Bratina tokrat v čisto novem liku.

Sicer pa je kraljevala gđna Kraljeva kot Ta- nja. Bila je prirodno, sveže deklet, ki ji gosposka rafiniranost ni tuja, pa ji vendarle ni svojsvena, temveč sredstvo. Tanjo je dvignil umetnik iz situ- acijske komike v dobrodušno humorja — in Kra- ljeva je bila prav dobra Tanja. V nekaterih pri- zorih je zaživela tako resnično, da smo jo obču- dovali. Le smeh njen je umetničen. Bili so trenu- ti, ko bi se bila morala z njo vred vsa dvorana krohotali, pa se ni mogla. Smeji se prirodno gđna Savinova (Betty), ki sta bila z g. Zeleznikom (Va- sillij) prava razvajena otroka, ona z jedercem do- brote, čeprav dobrote iz kaprice, on s senco sadizma in dekadence. Ga Bukšekova je bila gotovo zelo primerna za Ano Pavlovno; toda včasih je hotela biti komična. Ne mislim, da se ne bi smela izči- zveti, ne! Dokler doživlja, ji ni meje. Pa ni vedno doživljala; obstala je v doživljanju, ko da čaka smeh. Obstala je doživljanju v pozici, ki je bila v histeričnem navalu nemogoča.

Prav ugajal je zarobljeni in naivni Semjon g. Stoparja. G. Rasbergerju sentimentalni Leonid dobro prija. Celo tako nemogoča afekcija z jas- nega neba, kot udari iz njegovega: »A je res? Sa- perlot!«, ko mu razodene Tanja svojo ljubezen — je skladna z Leonidom. Zares, v izbornem skladu, le da se človek prvi mah zgane, češ, da je izgovoril to g. Rasberger, ne pa Leonid.

Gđna Starčeva je s svojo klepetavo damo uspeja. G. Harastovič in g. Bratuž sta bila v ele- mentu. G. Urvalek je tudi kot zdravnik pokazal, da ni stereotipen; izmed kmetov pa je najsimpatič- nejši starček (g. Furjan). Tudi v drugih je bilo dovolj animoznosti in je bila soigra prav zadovol- jiva.

Slovenščina slaba! N. pr.: potom banke; tabla za pisati itd.

Gledališče precej zevavoče, ploskanje šibko, čeprav je sročnja predstava daleč prekašala vsako pričakovanje.

Dr. F. S.

Gostovanje ge. Ančice in g. Andro Mitroviča v »Tosca« je dvakrat privabilo veliko število lju- bi- teljev lepe glasbe in plemenite umetnosti v mari- borsko gledališče. Puccinijeva opera »Tosca« s svojo sladko-sanjavo glasbo, ki večkrat vzvalovi v težkih akordih v dramatične višine, ta opera nasi- čena s strastnim ognjem silne ljubezni, ki se ne ustraši ne umora ne samomora ne zvižave, ima še vedno isto sugestivno moč na občinstvo, kakor jo je imela nekaj. Opera »Tosca« stavi na igralce ve- like zahteve, tako glasovno kakor igralsko. Samo umetniki morejo ohraniti igro na primerni stopnji dostojnosti in se ogniti vsaki slabosti. G. Mi- trovičeva je močan igralski talent, prava »To- sca«, dražestna v svoji nežni ljubezni, strahna in strastna v obupnem boju za zvestobo, veličastna v smrti. Ona ni igrala — ona je živela svojo vlogo. Njen glas je od lani pridobil bolj na moči nego na mehko bi v ločnosti. G. Burja je bil zvest drug Mitrovičevi. Igra mu je vedno bolj naravna in živahna, glasovno pa se razvija kot najbolho- tnejši cvet v pomladnem solncu. Pri drugem nasto- pu je še bolj pel nego pri prvem. Varuje pa se naj nepotrebnega forsiranja v petju, da mu ne po- stane glas trd, raskav, kričav. G. Goročov, do- ber v maski in dostojanstveno-zahrbtni v igri, je pel kakor vedno. Ako bi bilo njegovo petje bolj ugajalo, izgovorjava lepša, bi ga bili še bolj veselili. G. Oksanski je bil topot neroden v maski, nedosleden v igri in nerazporejen v petju. Drugi igralci so rešili svoje vloge po svojih močeh. Deber v maski in igri je bil g. Urvalek. Zbor je bil pre- šibek, orkester je pa zvenel tako dobro, kakor že dolgo ne v našem gledališču. G. Mitrovič, ki je ustvaril prav za prav mariborsko opero in jo dvi- g-

nil do lepe umetniške višine, je vodil orkester s priznomo sigurnostjo in eleganco. Želimo, da ne bi bil samo tu in tam naš gost, ampak da bi ga mogli zopet kmalu pozdraviti kot rednega dirigenta in režiserja opere v Mariboru.

— e. l. —

Repertoar:

Nedelja, 18. aprila ob 20. uri: GROFICA MARICA. Ab. B. drugič. (Kuponi.)
Ponedeljek, 19. aprila: Zaprt.

Sprememba repertoarja. Radi obočlosti gđ. Zamejčeve se repertoar v toliko spremeni, da bo v nedeljo dne 18. aprila mesto »Evangeljnik« (ab. D) opereta »Grofica Marica« ab. B. drugič. (Kuponi.)

Glasba

KONCERT PEVSKEGA DRUŠTVA »KRAKOV«-TRNOVO.

V četrtek 15. aprila se je v Filharmoniji vršil koncert slovenskega pevskega društva Krakovo—Trnovo. Vodil ga je pevovodja g. J. Mihelič, zraven je v tenorskih solopartijah sodeloval operni pevec G. Banovec, klavirsko spremljavo je oskrbel g. H. Svetel. Program je obsegal moške zборе; tri koroške kmečke pesmi v Devovi prireditvi, štiri Adamičeve novejšje zборе na belokranjska bese- dila »Mlado leto« in »Zena—smrt« z deloma pla- stično tendenco, »Dekle z biserom« spada med zna- ne Adamičeve jugoslovanske. »Čudna zdravila« je ena izmed scherzosno poživljenih narodnih. Kakor čisto pri tem skladatelju, dalje Premrovo »Domo- vinu«, kjer se uporabi h koncu znani Hajdrihov mo- tiv Buči morje, kar se pa že v naslednji frazi učin- kovitopraviči z melodično strniljivo, v ostalem pesem prepričevalno-deklamatoričnega značaja. Ki- movčev »Pevca« znano, preprosto, a prečuteno »Zaročenko«, Preločev »Škrjančkar«, skladbo iz časov »Rdečih rož«, dalje dvojne manj pomembnih pesmi P. Jereba in I. Ovirka ter hvaležno Križ- kovega »Utopljenko«. G. Banovec je dodal kot solotočki s klavirjem se Greččinovega »Ujetnika« (v šibkem prevodu, zelo melodična skladba lirič- nega značaja, čeprav ne ena izmed zrelejših tega skladatelja) in Leoncavallovo zaljubljeno, zelo me- lodično »Mattiato«, s katero je žel buren aplavz in jo je moral ponoviti.

Sila tečaj ali zelo visoko ambiciozn, novost ta program ni bil, zbor 24 pevcev pod Mihelič- vim vodstvom se tudi menda ne puli za tekmo z našimi večjimi ljubljanskimi pevskimi društvi in se po svojem glasovnem materialu ne more. Pevci so gotovo porabili s pevovodjem vred veliko truda za ta dosegaj, ki je pomenil za njihove sopro- dmešane lep dogodek. Zbor je pa inonacijski še malo šibek, manjka mu nekaj elementarnih vokal- nih lastnosti (dihanje, bariton-solot, nastavek, estetsko prednašanje tona), kar bo naloga dirigenta v bodočnosti in prvi vrsti, da odpravi. V ostalem se je vodji čisto posrečilo, da je dosegel izraz, kakr- šnega je hotel, seve v okviru danih možnosti; več interpretacijske globine bi si želeli od vodje; di- namično in glede hitrice je dosegel zbor precejšnjo gibkost in če bi vpošteval gori povedano, lahko se marsikaj doseže. Sedanjí rezultat je že precej na- predka, pa ne sme ostati pri njem!

P. Hugolin Sattner in Emil Hochreiter: Pla- nika. 2. zvezek, za soli, mešani zbor in orgle zlo- žila —. Z dovoljenjem ljublj. škofijstva. Lju- bljana 1926. Založil frančiškanski samostan. Kamen- o-pisalna Cemažar in drug. — Ce je prvi zvezek »Planika« tako ugajal, da je bilo treba že drugega natisa, bo drugi zvezek ugajal brez dvoma še bolj. Prepričan sem, da se bodo bodoči majnik glasile z vseh slovenskih korov. P. Hugolin je v izrazu postal še nežnejši, kot smo ga bili že doslej vajeni; in proznejši, dasi je bil že dosedaj izredno gibek. Sicer pa je ostal svojim dosedanjim načelom in čuvstvom: zvest: plemenit, slovesen, da se po- gosto dvigne v visokem zanosu. Poudariti moramo lepo, skrbno deklamacijo, le v tretji pesmi je v tretjem taktu od zadaj menda prepisavec zamenjal besedi in zapisal »tisočkrat ave«, namesto: »ave, tisočkrat« itd. V sredstvih je preprost, jasen, do- sleden, zelo skrbno tehta in zbira. Hochreiter je postal preprostejši, glasbena logika mu je jasnejša, tudi preprostem ušesu veliko bolj umiljiva; bolj domačega, bolj našega ga kažejo priučujoče skladbe. — Zakaj take zbirke izhajajo? Zato ker jih tako živo potrebujemo — zunanji povod — in zato ker se v skladatelju nabere čuvstvo, ki sili na dan. Ni treba, da je vselej kdo ve kaj novega, svet pretre- sočega, glasbo iz tečajev dvigajočega; dovolj je, da skladatelj pozajame naše čuvstvanje, mu da slično obliko, dovolj je, da kakor govornik stare res- nice prikaže na nov, učinkovit način in nas gane, vname, nam srce pretrese, voljo okrepi. — In take so priučujoče pesmi, zato bodo srca povsod dvigale.

Alojzij Mar C. M.: Ave Jezus! 11 blagoslov- nih pesmi za mešani zbor in orgle uglašile —. Ljubljana 1926. Odobril knezoškofijski ordinarijat v Ljubljani 12. sept. 1923, štev. 3146. Natisnila Jugo- slovanska tiskarna v Ljubljani. Blagoslovne pesmi so, pa se bodo tudi kot obhajljive zelo rabile. Zelo rabile, pravim, ker so preproste, poljudno občutene in tako ušesu in srcu lahko dostopne, zato jih prav gotovo nikjer ne bodo hoteli pogrešati. Mav imaj srečen božji dar. Zlit se zdi iz P. Angelika in Premra in to po obeh plati — po melodični in harmonični, dasi po melodični plati prevladuje ne- žni, naivni P. Angelik, po harmonični pa pestri Pre- mra, pa skoro vedno od tiste strani, kakor nam je najljubši. — Cena 6 Din — izredno nizka. K.

Knjige in revije

»Zbornik za umetnostno zgodovino« stopa s pravkar izdanim prvim zvezkom v svoj šestí letnik (1926). Tudi letos hoče v prvi vrsti prispevati k spoznavanju domače umetnosti, poleg tega pa pri- našati važne razprave iz obče umetnostne zgo- dovine, preglede književnosti in razstav, varstva do- mačih umetnostnih spomenikov in arhivalne pri- spevke. Za letnik 1926 so objavili svoje sodelova- nje: Izidor Cankar, Franc Kidrič, Milko Kos, Fran- Stele, Viktor Steska, Franc Mesesnel, Stanko Vur- nik, Rajko Ložar, Marjan Marolt in Anton Vodnik. Dr. F. Stele bo letos zaključil svoj temeljiti, bo- gato ilustrirani opis umetnostnih spomenikov Kam- niškega okraja. Prvi letošnji zvezek prinaša I. Can- karjevo razpravo o realizmu v starokrščanskem si- likarstvu, ki je poglavje iz njegove obče umetnostne zgodovine, zasnovane v petih delih. Razprava je ilustrirana z 11 slikami po mozaikih v Ogledu, Ri- mu, Napolju in Milanu. Viktor Steska popisuje v članku o ljubljanskem škofijem dvorcu eno naj- starejših ljubljanskih zgradb in posveča posebno po- zornost njeni notranji opre- ter portretni gale- riji ljubljanskih škofov. Članek spremlja 11 slik. Milko Kos končuje v svoji razpravi o srednjeveških rokopisih ljubljanske hiške knjižnice, katero bo nadaljeval, skupino bistriških rokopisov. V obšir- nem poročilu konservatorja dr. F. Steleta so zaslo- pni kraji: Sv. Duh pri Sp. Dravogradu, Gora Olj- ka pri Polzeli, Ihan, Konjice, Ljubljana (franči-

škanska cerkev in mestni magistrat), Marija Gra- dec pri Laškem, Martjanci (Prekmurje), Ojstrica pri Sp. Dravogradu, Sv. Pavel pri Preboldu, Slov. Bistrica, »Škofja Loka, Teharje, Vuzenica in Za- vodnje pri Šoštanju. Poleg bibliografije prinaša »Zbornik« mnogo recenzij, strokovnih publikacij, izpod peresa M. Marolta, F. Steleta in S. Vurnika; v »Razneme« priložuje F. Mesesnel podatke o reno- vaciji cerkve sv. Stefana v Vipavi, po arhivalnih podatkih. Uredništvo se je potrudilo za izredno okusno zunanjo obliko revije, ki v naši državi nima para in reprezentira slovensko znanost zelo častno. Naročila za šestí letnik sprejema uprava »Zbornika za umetnostno zgodovino« v Ljubljani. Univerza.

Zbrani spisi Ivana Cankarja. Opozarjamo na 3. zvezek Zbranih spisov Ivana Cankarja, ki je ra- vonkar izšel v Novi založbi in obsega zgolj dela, ki jih v knjižničarstvu ni več dobili. Ti Zbrani spisi so najznamenitejša novost našega leposlovnega knjiž- nega trga v zadnjem času. Kdor naroči popolno se- rijo Zbranih spisov, prejme zadnji zvezek brez- plačno.

Ljubljansko gledališče

Drama.

Začetek ob 8 zvečer.

18. aprila, nedelja: »Pygmalion«. Izven.
19. aprila, ponedeljek: »John Gabriel Bork- mane, Red A.
20. aprila, torek: Zaprt.
21. aprila, sredo: »Pygmalion«. Red E.

V nedeljo dne 18. t. m. ponovi ljubljanska drama ob osmih zvečer Shavovo komedijo »Py- gmalion«, ki je dosedaj žela obilo priznanja in uspeha pri našem občinstvu. V ponedeljek repriza lisenove drame »John Gabriel Borkmane« za red A. Vlogo W. Foldala igra g. Osipovič.

Ljudski oder

v Ljubljani

Nedelja, dne 18. aprila ob 8 zvečer: DESETI BRAT, ljudska igra s petjem v 5 dej. (7 slikah), po Jurčičevem romanu priredil Fr. Govekar. Pro- slava 50 letnice umetniškega delovanja g. A. Danila, člana in režiserja Narodnega gledališča v Ljubljani.

Pristna švicarska vezena

se dobi v izdelovalnici najrazličnejšega

perila

M. Alešovec, Ljubljana

Cankarjevo nabrežje I.

Noviteta v vezeni in perilu.

Sport

Današnje prvenstvene tekme. SK Ilirija: ASK Primorje. Dames odigrata prvenstvene tekme dva naša najjačja lokalna rivala, za katere vlada kot običajno velik interes in zanimanje. Brezdvomno, da bosta skušali mošči doseči zadovoljiv rezultat in pričakuje se, da ne bosta prešli dovoljene mere taburne.

Kolesarska Podzveza v Ljubljani. II. izredna glavna skupščina KPS se vrši v nedeljo 25. t. m. v Ljubljani v »Prešernovi sobi« restavracije Novi svet, Gosposvetska cesta 14, ob 10. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Razgovor in pomen organizacije. 2. Program letošnjih prireditvev. 3. Raznoterosti. Vsi klubi, ki se žele včlaniti, se pozivljajo, da se te skupščine sigurno udeležijo potom svojih delega- tov. Vsak klub se opozarja, da mora k tej skup- ščini doprinesiti: 1. listo novega odbora, 2. listo rednih članov, 3. po dve sliki članov, dirkačev, ka- tere želi verificirati, 4. program letošnjih priredi- tev. Onih klubov, ki se temu pozivu ne bodo od- zvali, se pri določitvi letošnjega programa ne bo- de moglo vzeti v ozir. — Odbor.

SPORT V MARIBORU.

Danes se vrše v Mariboru sledeče sportne prireditve:

Nogomet: Prvenstvena tekma Ptuj: Svoboda in prvenstvena rezerva Maribor: rezerva Merkur.

V Ptuj se vrši cross-country iz mesta čez Breg v Št. Vid (razdalja 6 km).

Sportni teden

Long Island ni pri Londonu, kakor je bilo pred tednom zapisano, temveč pri Newyorku. Coolidge ima dosti dela, zmeraj sprejema in pozdravlja. Sedaj je sprejel dr. Körnerja, predsed- nika dunajskega nogometnega kluba Hakoah; želel je klubu mnogo uspeha na gostiteljskih ameri- škkih tleh. Se na carini imajo sportniki ugodnosti; ko je prišla Hakoah na Francosko, je rekel carin- ski uradnik: »So sportniki, nič carinitile« — Med prvimi in najboljšimi nogometaši Avstrije je bil svojčas dr. M. Haudeck; sedaj je predsednik Glav- ne zveze za telesni sport, obenem pa eden prvih röntgenologov Evrope. To zapisemo zato, ker se zmeraj nečje uitihi glasovi, ki govorijo o ne- skladnosti vede in sporta.

Spet nastopa nekdanja znamenita igravka te- nisa, gospa Bjurstedt-Mallory; nekoč se ji je mo- rala ukloniti tudi Suzana. Ta je sedaj 29 let stara. Neka druga Suzana, Angležinja Nočl, je pa šele 13 let stara in že izborna igr. Ker smo že ravno pri letih, omenimo še prvakinjo v umetnem dr- sanju, Sonjo Henje, ki si je priborila letos v Ber- linu drugo mesto, za gospo Jaroš-Zsabo; Sonja je bila 8. aprila stara 14 let! Ne dosti več, 17 let, je star Šved Roland Johanson, pa je preplaval na hrbtu 100 metrov v 1:16,5.

In ker smo že ravno pri plavanju, se spom- nimo na Rademacherja, ki je za slovo premagal Spenceja še enkrat, a to pot bolj učinkovito kot prvič. Dolgo časa je Spence čakal, da se bo Ra- demacher utrudil, slednjič je pa le moral nastopiti. Plavanje na 220 yrdov smo omenili danes teden; tedaj je bil Spence samo 15 cm zadaj. Sedaj sta plavala na 200 metrov; v začetku je Rademacher zaostal, nato je pa planil naprej in je zdrknil skoz cilj 4 metre pred Spencejem; čas 2:49,2. Nemški listi pravijo, da je Rademacher ugledal Nemčije v Ameriki več koristil kakor vsi politiki in diplo- mati. Primerjaj Nurmija. Nepremagan se vrača moister iz Amerike; »der Magdeburger Meister hat viel für sein Vaterland getan.« — Belgijski

Tvrda F. MERŠOL nasi.

se nahaja sedaj

Wolfova ulica št. 5

Priporoča veliko zalogo rokavic, nogavic za dame, gospode in otroke. Čipke, ženska ročna dela, volna, svila, bombaž. — Predtiskarja ročnih del. — Ustanovljena l. 1887. —

mojster v prsnem plavanju, Parys, je dosegel na 200 in 400 m prejšnje Rademacherjeve rekorde. V soboto bo startal v Parizu.

Nek drug Nemec, Gottschling, se je podal te dni na pot iz Berlina na Dunaj, 750 km; prehodil jih hoče v desetih dneh. Smo že pisali o njem in bomo še, saj je 60 let star. — Med tednom smo pisali o novem Hoffovem rekordu 4.171 m ter o Houserju, ki je vrgel diskos 48.625 m daleč. — V Abo na Finskem sta skakala Šveda Ekman in Gustavsson, brez zaleta, v višino oba 1.46 m, v daljavo E. 3.10, G. 3, troskok G. 9.41, E. 9.36.

Dunajčan Edinger je v srednji lahki teži, ki gre od 67,5 do 72 kg, pa je obojoročno 100 kg težno dvignil. — Rigoulot je potegnil obojoročno 131,5 kilogramov, poldrugil kilogram na dosedanjem re- kordu, ki je bil pa tudi njegov.

Nekaj prav posebnega namerava sloviti fran- coski aviatik Pelletier d'Oisy, znan nam po poletu iz Pariza v Tokio. Uspehi Italijana de Pinedo mi niso dali miru in je zasnoval drzen načrt: v spre- stvu polkovnika Goyasa hoče ponoviti svoj polet, a po čisto drugi poti. Prej je letel preko Carigrada in Bagdada v Indijo ter dalje na Kitajsko in Japo- nsko, sedaj pa hoče leteti preko Sibirije in hoče v štirih dneh napraviti pot Pariz—Tokio. In to že v prvem majevem tednu. 1. dan: Pariz—Moskva; 2. dan: Moskva—Irkutsk!; 3. dan Irkutsk—Pe- king; 4. dan Peking—Tokio. To bi bilo res nekaj prav izrednega. — Tudi drugega Francoza, Foncka, se je lotila aviatična zmrlca. Poputranjem bo na ladji odpotoval iz Francije in bo na Novi Fund- landiji montiral svoj aeroplan. 1. julija bo letel ob ameriški obali in če bo rezultat ugoden, bo nato letel iz Amerike naravnost na Francosko, brez etap. — Wilkins telovadi po Alaski okoli Amund- sen in Ellsworth sta odpotovala na ladji Svalbard (Spitsberge), zračna ladja »Norge« (Norveška) je plavala iz Rima v Pulham na Angleškem, nato čez Norveško in Švedsko do Gačine pri Petrogradu. Odtod bo letela prav na sever Norveške in od tam na Svalbard. Pravijo, da bo ta etapa najbolj ne- prijetna, ker primejo vetrovi ladjo lahko od strani. Od Svalbarda pa potem naprej, v ledeno in sne- ženo negotovost. V. S.

Naznanila

Važno za vse trafikante! Društvo trafikantov sklicuje za nedeljo 25. aprila ob 7 zvečer v gostilni pri Mraku, Rimska cesta 5, izvanredni občni zbor. Trafikante iz mesta in dežele, udeležite se ga; gre za korist vseh in je za vsakega velevažnega po- mena.

Frančiškansko prosvetno društvo priredi v torek dne 20. t. m. ob 8 zvečer v svoji društveni dvorani zanimivo predavanje s skiptičnimi slika- mi »O potovanju okrog sveta«. Predaval bo gosp. msgr. Viktor Steska. V sredo je redna odborovna seja.

Esperantistoj! Kunveno lundon je la sepa kaj duono vesperne in »Ljubljanski dvorec, kie ni salu- tano nian estron Dron. Privat!

Kranjskogorska podružnica SPD uljudno vabi na svoj redni občni zbor, kateri se bo vršil z obj- ajnim dnevnim redom dne 2. majnika t. l. ob 13 v hotelu »Razore« v Kranjski gori.

Polzvedovanja

Zatekel se je lovski pes bel in malo rjavkast na hrbtu, pri F. Markiču, Trnovo, Cerkvena ul. 19. Od pasantov opazovana oseba, ki si je dne 12. aprila v vlaku, ki odhaja ob trideset na 12 dop. iz Ljubljane proti Jesenicam, prisvojila damski de- žnik, se opozarja, da ga nemudoma vrne v uredni- štvu »Slovenca«, ker je oseba dobro poznana, da se s tem izogne nadaljnjih neprilic.

Smučarji pozor! Dne 31. marca t. l. je našel smučar B. v Planini na Kraju 3 ključce, katere je gotovo izgubil kak drug smučar. — Dobe se v pi- sarni SPD, Selenburgova ulica 7/II od 8—11, in od 15—18.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

H. Rider Haggard, JUTRANJA ZVEZDA.

Iz angleščine prevlel P. M. Černogoj. Ljudska knjižnica 21. zvezek. Ljubljana 1925. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena broš. Din 30.—, vezano Din 40.—.

Rider Haggard je vsemu kulturnemu svetu prav dobro znano ime, ki ima v lepi umetnosti dober glas in častno mesto. Najbolj znano pisa- teljevo delo je »Dekle z biseri«. »Jutranja zvezda« je napeto pisan roman iz egiptovske zgodovine, ki ga bere bralec od prve do zadnje strani z enakim zanimanjem, ki nikjer ne po- pusti. Usoda glavnega junaka Ramesa, ki je tip viteškega junaka-vojaka in prelepe Tue je opisana v markantnih potezah in realistično zgodovinsko-verno. Asti je žena velikega kon- cepta in ne male energije, opisana z vsemi simpatičnimi svojstvi. Na stare intrigante nas spominja zlobni in zahrbtni Abi, ki iz časti- lakomnosti in vladohlepnosti visoko zraste zato, da je njegov padec tem občutnejši. Snov celega romana je povzeta iz egiptanske zgo- dovine, doba je orisana natančno po zgo- dovinških virih, kot je pisal svoje dni Ebers.

Ves roman pa je prepleten s staro egi- pčansko mitologijo. Božanstveni K., dvojnik, osebnost v osebi, igra veliko vlogo, ki zapleta in razpleta dejanje. Tudi simpatična postava berača v puščavi žene dejanje od zapletka do razvozljanja energično in verjetno do konca. Posamezni prijavi kot »Božja sodba«, »Solčna ladja«, »Čarobna podoba« so pisani z občudo- vanja vredno fantazijo in vendar nazorno, pre- pričevalno do zadnje pike. Realistična, živ- ljenjsko resnična poglavja kot »Tua v Mem- fidi«, »Ramesov boj s princem iz Keša«, ali pa uvodni prizor »Abijeva zarota« so podana s toliko življenjsko silo, da prizori požive pred tabo v živih barvah. Zvezdoslovje igra ne- malo vlogo in je verno posneta slika iz živ- ljenja starih Egiptčanov.

Prevod je lep, jezik gladek, snov in njena obdelava vseskozi zanimiva, zato bo našla »Jutranja zvezda« pot v vsako knjižnico, ker ni le vzgojna ljudska povest, ampak tudi lite- rarno pomembno delo velikega angleškega pisatelja.

Gospodarsko

Ljubljana brez velesejma

Do 1. 1921. je bila ideja velesejma popolnoma neznana. Še za časa prve prireditve ni nihče mislil, kake važnosti bo ta institucija za naše gospodarstvo. Koristila je v veliki meri celi državi, še bolj pa Sloveniji in njeni prestolici. Ljubljanski velesejmi že šesto leto javno dokumentirajo, da je obstoj Slovenije zagotovljen samo z razvito industrijo, obrtjo in trgovino. Šest let je naš velesejem ozko spojen z Ljubljano. Brez velesejma si danes Ljubljane ne moremo več predstavljati, velesejma, ki pošteno spremlja razvoj našega gospodarstva. Ljubljanski velesejem je stal našim gospodarjem ob strani v dobrih časih, stoji pa tudi v današnjih slabih in se bori za zboljšanje.

Milijone dinarjev, ki so bili potrebni za uspešno reklamo in propagando v tu- in inozemstvu, je preskrbel in žrtvoval velesejem. Bi li to storila mesto njega kakšna druga institucija? Velesejem je v naši novi državi seznanil producenta z trgovcem in konsumentom. Nismo se poznali medsebojno novi državljani, neznane so nam bile ekonomske razmere. Le velesejem je bil tisti faktor, ki je nuzno predložil stanje gospodarstva Jugoslavije, on je opozoril inozemstvo na Slovenijo in Ljubljano. Pridobil je gospodarskim krogom kupčijske zveze. Čez 100.000 ljudi poseti vsakoletni velesejem. Če odračunamo ca. 40.000 domačinov, ostane še vedno čez 60.000 tujcev. Ali bi drugače Ljubljana imela kedaj toliko gostov?

Vključ vsemu temu se najdejo malodušneži, ki dvomijo o nadaljnjem obstoju Ljubljanskega velesejma. Govori se, da je današnja kriza vendar prestra, da bi omogočila obstoj.

In baš v današnjem času je obstoj velesejma prepotrben. On zastavlja vse svoje moči, da se stagnacija omili in poveča konzum. Ne moremo si predstavljati Slovenije in Ljubljane brez velesejma, ko je kupec in industrijalet že navajen, da se ga udeležijo, ko se o velesejmu že govori in raduje, kot bi to bil praznik Slovenije. Pa tudi je praznik, namreč praznik gospodarstva po enoletnem trudu, ustvarjanju, boju za obstanek.

Ljubljanskemu velesejmu so dani predpogoji, da se bo držal naprej še desetletja, kot nekaj prepotrbenega. In se bo tudi držal. Še vedno bo za 14 dni v letu vzdržal Ljubljano iz njenega spanca in jo pretvoril v živahno in vrvečo mesto polno tujcev.

Zelo težka je današnja kriza za naše gospodarstvo, težka pa je tudi za velesejem, ki je z ním v najbližji zvezi. Zato mora vsakdo s podvojeno močjo

podpirati Ljubljanski velesejem, ki je sicer mednarodnega značaja, je pa vendar naš, slovenski. Tudi oni industrijalet, obrtniki in trgovci, ki se poprejšnja leta velesejma niso udeleževali, naj razstavijo svoje proizvode letos. Drugi pa, ki kot razstavljalec ne pridejo v poštev, pa naj propagirajo za čim večji obisk. Mislimo tu zlasti na ljubljansko trgovstvo, kateremu prinaša velesejem velikih koristi. Naj ne pozabi nikdo letošnjega termina prireditve, od 26. junija do 5. julija!

Produkcija premoga v februarju 1926.

V naslednjem podajamo statistiko o produkciji, oddaji in zalozah premoga v Sloveniji v mesecu februarju 1926 (v oklepaju navajamo podatke za januar 1926).

Produkcija je znašala 148.899 ton (179.807), v februarju 1925, leta 1924 160.534 ton, v februarju 1921 180.866 ton in povprečno mesečno 1913. 1. 182.250 ton.

Od množine nakopane v februarju 1926 in od zalog dne 31. januarja 1926, ki so znašale 70.208 ton, so oddali premogovniki: železnicam 69.954 ton (81.959 ton) brodarstvu — (221 ton), industriji 34.204 tone (39.160 ton), raznim strankam 13.010 ton (16.840 ton); izvozili so v inozemstvo 6400 ton (11.143 ton), sami so porabili 13.570 ton (15.173 ton); skupna oddaja je znašala torej 137.138 ton (164.643 ton).

Zaloge so dosegle koncem februarja 1926, leta februarja 1925, leta 1924 160.534 ton, v februarju 1921 180.866 ton in povprečno mesečno 1913. 1. 182.250 ton.

Število zaposlenega delavstva je bilo v februarju: 811 uradnikov (822), 317 peznikov (322) in 11.440 delavcev (12.633). Reduciranje se že opazuje v statistiki.

Zračne linije čez našo državo. Iz Prage poročajo, da se namerava prihodnje leto upostaviti proga Praga—Zagreb—Trst, katere stranska linija bi bila Zagreb—Belgrad. — Ze lani smo pisali o izključitvi Ljubljane iz mednarodnega zračnega prometa, sedaj pa vidimo, da nas e prehitel Zagreb.

Konferenca okrajnih ekonomov. Fe dnj se vrše pri velikih županih cele države po nalagu poljedelskega ministrstva konferenca okrajnih ekonomov o merah za izboljšanje položaja poljedelstva.

Jugoslovanska konkurenca švicarski žeparski industriji. Švicarski listi se pritožujejo nad močno konkurenco Jugoslavije svoji žeparski industriji. Za razlog navajajo pravsem tehnična izboljšanja v inozemstvu in visoko ceno franka.

Svetovna produkcija volne. Po ameriški statistiki je znašala svetovna produkcija volne lani 2.892.000 ton napram 2806 milijonov v letu 1924. In 3231 milijonov pred vojno. Prvikrat po vojni so zaloge volne v producentnih državah izredno izredno majhne.

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 27. aprila t. l. ponudbe za dobavo 150 komadov lopat za premog ter za dobavo 250 kg lanenega dvakrat kuhanega firneža. Dne 29. aprila t. l. se bo vršila pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani očetna licitacija glede dobave 16.000 kg petroleja. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantom na vpogled.

Ljubljanska borza za blago in vrednote. Dne 16. t. m. se je vršila konstituirajoča seja borznega sveta in izvolitev upravnega odbora. V predsedstvo so bili izvoljeni: za predsednika g. Ivan Jelčič ml., veletržec, za podpredsednike gg. dr. Iv. Slokar, bančni ravatelj in Andrej Šarabon, veletržec; v upravni odbor so bili izvoljeni gg. dr. Fr. Windischer, tajnik trgovske zbornice, Rihard Schwinger, bančni ravatelj, dr. Josip Basaj, ravatelj in Fran Zaren, ravatelj.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 17. aprila 1926.

Višina barometra 308,8 m

Opazovanja	Barometar	Temperatura v C	Rel. vlažnost v %	Veter in brzina v m	Oblačnost 0-10	Vrsta padavin		V Ljubljani je
						ob opazovanju	v mm dež	
Ljubljana (dvorec)	7	753,8	5,6	79	NNW 0,5	9	0	povprečni barometer nižji ko večer za 0,4 mm.
	8	753,8	6,4	77	NNE 0,5	10		
	14	752,2	13,1	57	NE 4	10	dež	
	21	753,8	10,4	71	NE 1	10		
	24	752,5	10,0	75	mirno	10		
Zagreb	8	752,8	14,0	67	SE 7	7	dež 1,0	
Belgrad		753,4	8,0	90	mirno	10	dež 0,4	
Sarajevo		756,1	12,0	78	SE 0,5	10	dež 0,1	
Skopje		752,6	13,0	91	SE 1,5	10	dež 4,0	
Dubrovnik	7	754,3	7,0	—	SE 1,5	2	dež 0,1	
Praga								

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 150 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znakmo!

NATAKARICA

zanes va, išče stalno službo v mestu ali izven. — Ponudbe upravi lista pod »Dobra močvi«. 2627

UCENEC

priden in pošten, se sprejme v pouk krogiške obrti ki poštini družini. — Ponudbe na naslov: Leop. Nemanic, kroj, mojster, Suhor nad Metliko.

Magaziner

izkušen v usnjarski stroki se išče za takojšnji nastop. — Pisane ponudbe z navedbo zahtev in s pričetki je nasloviti na

ANT. JAKIČ

tovarna kož in čevljev, d. d. Karlovac.

GOSPODICA

zmožna večje kavičije — išče mesto v delikatesni trgovini, slaščičarni, trafikali ali za točilno blagajničarko. Gre tudi za malo plačo. — Cenj, ponudbe upravi pod Zanesljiva 18.

Za novoustanov. urad v Zagrebu se išče perfektna stenotipistinja

s popolnim znanjem slovensčine, hrvaščine ter nemščine v govoru in pisavi. Službeni nastop takoj. — Ponudbe z zahtevki so nasloviti na g. ravnatelja Egona SREBRETA, Zagreb — Gjorgjevičeva št. 8 a/II. 2634

KNJIGOVODJA

s prakso in predizobrazbo, popolnoma vešč bilanciranja, slov. in nem. korespondence ter ostalih trgov. poslov, išče prim. mesto v industriji ali pa veletrgovini. — Dopisi pod znčko: »Energičen« na upravo lista. 2568

VAJENCA

za čevljarstvo obrt takoj sprejem. Hrana in stan. v hiši. Alojzij PRIMOŽIČ, čevlji., Stražišče p. K. anju.

— Sprejem 2 dobra GOZDNA TESACA za daljšo delo. — JOŽE ORAZEM, župan, Mostje pri Ljubljani. 2522

MASER

za fino, delno in celotno masazo se priporoča. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2610.

Abadie - stročnice št. 3 prodaja trafika KLANDER, Kolodvorska 9 (naspr. hotela Štrukelj).

Iščem stalnega dobavitelja

za rezani LES.

Potrebujem mes. č. 8 do 10 vagonov. — Ponudbe z najnižjo ceno je poslati takoj. »EXPORT«, trgovina gradbenog drva — ZAGREB — Maksimirska cesta 102. 2621

PRIKROJEVALKO

za moško in damsko, fino in priprosto perilo iščem. Ponudbe z navedbo dosežanih služb in plače pod št. 2526 na upravo »Slovenca«.

Posranci zaslužek

primerno za vsakogar. — Poisnila proti znakmi za 1 Din. »Propaganda«, reklamna družba z o. z. Ljubljana — Selenburškova ulica št. 7/II. 2126

Pridno prodajalco,

veščo tudi nemškega jezika, sprejme trdka M. Berdaja, trgovina z meš. blagom, Maribor. Hrana in stanovanje v hiši.

Troov. domočnika

železninarja, samo mlajšo, pridno, delavno in v računstvu perfektno moč sprejme trgovina mešanega blaga v mestu na deželi. — Ponudbe na upravo pod št. 2525.

Kulinarico

samostojno in pridno, z dobrimi spričevali, srednjih let, in

SLUŽBINO ZA VSE

sprejme s 1. majem večja trgovska hiša v mestu na deželi. Ponudbe z navedbo dosežanih služb in starosti na upravo lista pod št. 2524.

Mesto HISNIKA

išče strojnik in ključavničar, vešč vseh hišnih popravil. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Zmožnost« št. 2640.

Več šivilij

za pomožna dela sprejme konfekcijska tovar. Fran DERENDA & Cie., Ljubljana. — Zglasi se je v central. pisarni na Emonski cesti št. 8. 2586

SREDNJEOLCE

uspešno inš. ira profesor. — Pisma pod št. »Profesor« na upravo.

Trgov. POMOČNICA

veščja mešane stroke in šivanja, pridna, poštena in dobrih staršev, želi mesta v trgovini v mestu ali na deželi. Nastop takoj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2534.

HIŠNIK

(obenem šofer) se sprejme za vilo v Ljubljani (evt. more biti drugod uslužben kot tovarni šofer). Ponudbe s spričevali ter z navedbo vsej prejšnjih služb se prosti na upravo »Slovenca« pod št. 2509.

Oblastno poverjeni

GEOMETER in INŽENJER kult. tehn.

Ina. D. Gustinčič

GEOMETRSKA DELA, VODNE IN CESTNE ZGRADBE itd.

Ljubljana

Kolodvorska ulica 34

FRANCOZINJA

poučuje deklice doma in na sprehodih. Pisma pod »Francozinja« na upravo.

Ivan Kravos

Maribor, Aleksandrova 13

Zaloga vseh vrst usnjati

torb, c. kovčkov, gamaš, nahrbtnikov, op. em. a kon e kakor tudi pritlikih. Kovčev za vro. ce in potnike s izvirne natančno po naročilu v lastni torbarski delavnici.

Lesna trgovska industrija, in izvozna družba Eurovernik in Co., Radovljica

proda parni STROJ 35 HP (Wolf). Stroj je v popoln. dobrem stanju in se lahko ogleda na narni žagi v Bohinjski Beli. — Cena po dogovoru.

KONKURZNA MASA »JUHANA«, d. z. o. z. v Ljubljani

proda terjatve proti različnim trgovcem in drugim dolžniki. Informacije pri upravitelju konkurznega mase Ivanu Jučinu, Ljubljana, Rimska c. 23, pri katerem se naj tudi vro. žijo oferte do 1. maja t. l.

Prodaj nov »Singerjev« čevljarški cilindri

SIVALNI STROJ.

Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2532.

RESTAVRACIJA

cent. s hotelom, se daje v zakup v termalni kopališču Stubičke Toplice, blizu Zagreba. Ponudbe, pisмено ali ustmeno, na ravnanstvo kopališča.

Pristni cviček

dolenjski, liter po 14 Din. točki gostilna pri »LOZARJU«, Rožna ul. 15, Ljubljana. 2595

Motorno kolo

2 HP, Motosakosche, že rabljen, a v dobrem stanju, se poceni proda. M. VIDEČNIK, trgovec, Rečica — Laško. 2552

500 Din nagrade

dobi, kdor mi preskrbi kmečki MLIN v našem. Najemimo plačam za pol leta naprej. — Naslov v upravi lista pod »Dobra najemnika« št. 2603.

POZOR! POZOR!

OSTANKI za perilo po polovici ali zelo znižani ceni. — Resljeva cesta 30, I. nadst., desno. Ne zamudite ugodne prilike!

KOČIJO

lahko in polkrito, dobro ohranjeno, kupim. — Ponudbe pod »Kočija« na upravo »Slovenca«.

AVTO VOZNEJE z oseb. in tovar. vozovi prevzema

Franc Kistan, meh. del., Ljubljana, Dunajska c. 47.

Zaradi preselitve se proda raznovrstno POHIŠTVO

omare, postelje, garniture, umivalniki, ogledala, stoli, pisal. miza itd. Du a ska cesta 17 (Mediatova hiša), II. nadst., II. stopnice — M. Bohinec. 2630

TRGOVINA

specerijska, mala, zelo dobro ideoča, na izredno dobri točki, se proti odškodnini odda z vsem inventarjem. — Dopisi na upravo lista pod št. 2604.

PREVZAME SE specerijska ali mešana TRGOVINA

v prometnem kraju Slovenije v zvezi s potrebnim stanovanjem, takoj v najem. Dopisi pod št. »Takoj« na upravo lista.

Nagrobni spomenik

pri Sv. Križu, se proda v celoti ali tudi posamezni deli, kakor: grobna plošča, napisna plošča, robni kamni z železno verigo, stenska marmornata obkłada, svetilke, ciprese. Pojasnila na pokopališču in Miklošičeva cesta št. 6. II. nadstropje.

PRODA SE:

3—4000 kg konjskega SE-NA po Din 0,75 za kg. in 2—3000 kg stelje (gozd. slame). — Vprašati je v Dravjiah 34 pri Ljubljani.

Minna stranka brez otrok dobi stanovanje

v novi hiši (1 ali 2 sobi), ako plača za eno leto naprej. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2604.

Prostov. JAVNA DRAŽBA dobro ohranjenega pohištva

se bo vršila dne 21. apr. t. l. ob 9 dop. na E. javni čevlji ceni št. 14/L. 2608.

SPOJNA ŽAGA

(Bandsäge) — nova, premična, vodni ali strojni pogon, pripravna za mizarje, koljarje ali lesosugarje, se proda. Mih. Droč, Špitalič p. Motnik.

KOVAČIJO

za ali brez orodja, na prometnem kraju, IŠČE izprašan podkovski in vzorni kovač. Ponudbe na g. Sitar, Ljubljana, Poljanska cesta 19, I. nadst.

USNJARIJA, 10 oralo

posvesta, 75.000 Din. — Veleposlavo, 75 oralo 100 glav živine, VILO in gostilno proda Zagorski, Maribor, Tatenbahova 19

1000 D nagrade

onemu, kdor mi preskrbi s 1. junijem stanovanje 3 sob. Plačam dobro. — Naslov v upr. pod št. 2620.

NAVIJALNI STROJ

(Schpulmaschine) popolnoma nov, in dobro ohranjen stroj št. 8/36 (Wiedemann), zelo ugodno prodam. — Naslov pove uprava lista pod št. 2623.

POZOR!

POPRAVLJAM URE — vsakovrstne — precizno, po nizki ceni in hitro, z 1 letnim jamstvom. — Priporočam se tudi za birmo boterčerkom in botercam. — Postregel bom z najnižjimi cenami.

D. MARINKO

izprašani urar, Ljubljana, Florijanska ulica št. 31.

Veliko ZELENIKE

(pušpanj), lepe, se proda v Kolodvorski ulici 11/L.

Proda se v sredini Ljubljane DVONADSTROPNA stanovanjska hiša

z majhnim vrtičkom. Možnost za dobavo gostilniške krajev. pravice dana. Smešno nizka cena. Stanovanje prosto. — Ponudbe upravi lista pod »Eksistenca« št. 2637.

PRODA SE:

3—4000 kg konjskega SE-NA po Din 0,75 za kg. in 2—3000 kg stelje (gozd. slame). — Vprašati je v Dravjiah 34 pri Ljubljani.

Minna stranka brez otrok dobi stanovanje

v novi hiši (1 ali 2 sobi), ako plača za eno leto naprej. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2604.

Prostov. JAVNA DRAŽBA dobro ohranjenega pohištva

se bo vršila dne 21. apr. t. l. ob 9 dop. na E. javni čevlji ceni št. 14/L. 2608.

SMREKOVE in JELOVE HLODE

4—6 m dolge, kupimo. Ponudbe franko Vrhnika na Konzervno tovarno: »Globus« d. d. Vrhnika.

Borza

Pozor!

Radi ugodnega nakupa surovin nudi po izredno znižanih cenah vse
vrvarške lastne izdelke iz dolge konoplje,
kakor vrvi za stavbe, perilo itd., štrange, uzde, cungetce, oprti, trtne,
tesarske in zidarske vrvice, smis, motvoz (špago) itd.

Prva kranjska vrvarna in trgovina s konopnino

Ivan N. Adamič

Ljubljana, Sv. Petra cesta 31 Maribor, Vetrinjska 20
Telefon 441 Kamnik, Šutna 4 Telefon 454
Na debelo! **Na drobno!**

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja

PREMOG

iz slovenskih
premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov
za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava
na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni čehoslov. in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete

Naslov: Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta štev. 15. II.

Zahvala.

Ob priliki izgube našega iskreno ljubljenega soproga in očeta

Janko Janežiča

nam je bilo izraženo toliko iskrenega sočutja, da se tem potom najtopleje zahvaljujemo. Iskrena hvala g. Pestotniku, ravnatelju klavnice, živinozdravniku Riglerju, g. gerentu Turku, pevskega društva »Sava« za ganljive žalostinke, Sokolu Štepanja vas in Mesarski zadrugi. Iskrena hvala preč. duhovščini, kakor tudi čč. sestram, ki so tolažili pokojnika v zadnjih urah. Prisrčna hvala za poklonjene krasne vence in cvetje ter vsem, ki so od blizu in daleč prihiteli, da so v obilnem številu spremili pokojnega na njegovi zadnji poti. — Bog plačaj!

Žalujoča soproga in otroci.

Zahvala. Povodom prebriske izgube našega iskreno ljubljenega soproga, očca, sina, brata, zeta, svaka in strica, gospoda

Alfonza Oblaka

trgovca

smo prejeli toliko dokazov sočutja in naklonjenosti, da nam je težko izraziti svojo hvaležnost vsem in vsakemu posebej. — Dolžni smo presrečno zahvalo p. n. gg. zdravnikom iz Novega mesta in Kamnika za požrtvovalnost in njih trud tekom njegove bolezni. Srčno smo hvaležni g. Antonu Petriču, lesnemu trgovcu iz Kan-dije, ki se ni strašil napora in truda in bil v svoji dobroti takoj pripravljen prinesiti mu pomoči iz Ljubljane. — Globoko zahvalo dolgujemo osobito mil. g. proštu dr. Cerinu za častno spremstvo na zadnji poti našega ljubljence, kakor tudi vsej p. n. prečastiti duhovščini, čč. očetom frančiškanom, usmiljenim bratom in sestram. Najlepša hvala vsem gg. trgovcem iz Novega mesta, trg. podjetju »Ekonom« in njegovemu osebju za krasno cvetje, ki so ga poslali v zadnji pozdrav. Iskrena hvala vsem drugim darovalcem vencev in cvetja, nadalje hvala p. n. gg. trgovcem in uradnikom iz Novega mesta, Ljubljane in Kamnika, ki so se v obilnem številu udeležili njegove zadnje poti. Srčno se zahvaljujemo gg. pevcem za ganljive in v srce segajoče žalostinke in vsem, ki so predrago nam pokojnika spremili k večnemu počitku in nam v teh težkih dneh s svojim sočutjem stali ob strani. Še enkrat: presrečna hvala vsem!

NOVO MESTO, dne 17. aprila 1926.

Žalujoče rodbine:

OBLAK, SPRINGER in DR. TILLER.

ČevljarSKI STROJI različni, se ugod. prodajo. Kolodvorska ulica št. 18.

NAPRODAJ JE: gramofon

zelo malo rabljen, s 16 ploščami, in moško KOLO znamke »Opel«; pnevmatika nova. Zglasiti se je pri: A. S., Metlika 42.

SALAMA

ogrška, na drobno in veliko, v zabojih po netto 25 kg, prodaja Vid Murko, trgovec, Maribor, Melje.

Naprodaj v Novem mestu **ENODRUŽ. HIŠA**

(pritlična), v dobrem stanju. — Naslov se izve v upravi lista pod št. 2570.

Najvišji zaslužek

nudi zastopnikom, agentom itd. prvovrstna trdka. Ponudbe, podprte s spričevalom o neoporečnosti, naj se pošljejo na upravo lista pod št. »Ohne Kapital und Vorkennnisse 512« na »PUBLICITAS« d. d., Zagreb, Gunduličeva 11. 1818

Kdo bi POUČEVAL

gospodično v laščini? — Ponudbe na upravo lista pod: »Uspeh gotov«.

Zelenjadna **SEME NA** z največjo kaljivostjo ter najkvalitetnejšo vrsto FIŽOLA in GRANA dobite pri trdk JOSIP GAGEL, Ljubljana Hotel Lloyd. Zahitevaš cenik

NAPRODAJ JE TRGOVINA STEKLA in PORCELANA

v centru. Vprašanja na naslov: M. KOSOVAC, Zagreb, Vlaška ulica 7.

Damski slamniki

najnovije oblike — po konkurenčni ceni se dobijo, kakor tudi sprejemajo stari v preoblikovanje v tovarni ALOJZ ŠKRABAR, Domžale.

PRODAJALKA

mešane stroke, se takoj sprejme v večji trgovini na deželi. — Ponudbe na upravo lista pod: 2508.

»ILIRIJA«, Kralja Petra trg št. 8, tel. 220.

premog, drva, KOKS, CEMENT. 1241

PREDTISKARIJE

najmoderneje sestavljene, strokovno sortirane, dobavlja najceneje Samullo Leopold, Senta (Bačka).

Štampilje

S. PETAN, Maribor. Nasproti glav. kolodvora.

Okr. hranilnica in posojilnica v Škofji Loki,
reg. zadr. z neomej. zav. — naznanja tužno vest, da je danes umrl nenadne smrti nje soustanovitelj in mnogoletni prezaslužni član načelstva, gospod

Niko Lenček
notar.

Zemski ostanki pokojnika se bodo prenesli v torek, dne 20. aprila 1926 ob pol 17. uri na mestno pokopališče in tam kaj pokopali.

Ohranimo mu časten in hvaležen spomin!

V Škofji Loki, dne 17. aprila 1926.

Načelstvo.

Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prebrisko vest, da je naš iskreno ljubljeni in najboljši sopro, oče, ded, brat in tast, gospod

Niko Lenček

kr. notar v Škofji Loki

danes, 17. aprila 1926 ob pol 13. uri popoldne na možganski kapi, previden s tolažili sv. vere, v 69. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 20. t. m. ob pol 5 popoldne iz hiše žalosti na mestno pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v četrtek 22. t. m. ob četrt na 8 v farni cerkvi.

Škofja Loka, dne 17. aprila 1926.

ANA LENČEK roj. KOCELI, soproga.

ELICA HAISE, MARTA KALAN, NIKO LENČEK, otroci. — Dr. FRIEDRICH HAISE, JOSIP KALAN, zeta. — MARIJA PERDAN, sestra. — URSKA in MARIA, vnuka.

Brez posebnega obvestila.

Premiul nam je, spravljen s svetotajstvi vere, plemeniti naš oče, gospod

Anton Foerster

skladatelj in glasbeni ravnatelj v pok.

v 89. letu blagru in časti svoje rodovine in svoji glasbi posvečenega plodonosnega življenja.

Draga rajnkega spremimo k večnemu počitku na novo-meškem pokopališču v ponedeljek, dne 19. aprila t. l. ob 3 pop.

V Novem mestu, dne 17. aprila 1926.

Žalujoče rodbine Foersterjeve in Mankočeva.

Brez posebnega obvestila.

OBČINSKI ODBOR V STOPRCAH naznanja tužno vest, da je njegov odlični član, za občino in župnijo prezaslužni velečastiti gospod

JANKO ŠIREC

župnik, član krajnega šolskega sveta in predsednik krajevnih posojilnice in hranilnice

v petek dne 16. aprila t. l. ob pol 5 zjutraj, previden s sv. zakramenti za umira-joče, po dolgoletni mučni bolezni v Gospodu zaspal.

Preostanki nepozabnega se bodo prenesli v ponedeljek dne 19. t. m. ob pol 11 popoldne v župno cerkev, kjer se bo vršila sv. maša zadušnica in po molitvah za umrle izročili materi zemlji.

Stoprce pri Rogatcu, dne 17. aprila 1926.

Župan: Štefan Galun.

Prodaj rabljeno, pocink.

hodočo žico.

Naslov pove uprava lista
pod številko 2574.

KUPIM pletil. stroj

Štev. 8, širina igel 35 do
45 cm. Ponudbe: profesor
Fr. DEVETAK, gimnazija
v Ptutu. 2556

Kolesa Peugeot

BICIKLI, v kvaliteti in
ceni brezkonkurenčni

LAHKI MOTOCIKLI

1½ HP. . . Din 6975.—
2½ HP. . . Din 12250.—
Izdelki staro znane sve-
tovalne znamke. — Dobava
promptna od glav. zaloge:

O. ŽUZEK, Ljubljana,

Tavčarjeva ulica šte. 11.

Samoprodaja se odda za
razne kraje Slovenije pod
ugodnimi pogoji.

PREMOG - ČEBIN

Wellova ulica 1/II. — Telefon 56

J. Stjepušin

Sisek

priročna boljša,
nabavljena, za
liturne, strune,
sile in v
potrebščine
za vsa
glasbila

Cen kl. franko.

ZNOVA ZNIZANA

je najemnina za lep po-
slovni lokal v pritličju
Pokojniškega zavoda v
Ljubljani, Gledališka ul.
Lokal sestoji iz dveh po-
slovnih prostorov, ki se
oddasta tudi posamič. K
nemu pada tudi stran-
ska soba. 1568

DELIKATESNA

TRGOVINA

dobro idoča, v strogem
centrumu Zagreba, radi
rodbinskih razmer zelo
ugodno napredaj. Ceni,
ponudbe na S. Kokanović
Zagreb, Cvetna ulica 21.

ODPADKE od žage,

hrastove letvice za vino-
grade in za ograje ter
vsakovrsten hrastov re-
zan les, nudi parna žaga
»ZORA« d. z. o. z. v
Črnomlju. Ista tudi ku-
puje hrastov okrogel les,
cele parcele ali gozdove.

KRAPINSKE TOPLICE

tik Zagreba, Hrvatska, 42°C termalna voda in
blato zdravila revmo, trganja, ischias, ženske
bolezni itd. Stanovanje s popolno oskrbo dnevno
50 do 80 Din za osebo. V času pred in po
sezoni znatni popusti. Vojaška godba in druge
zabave. Kopeli v hiši. Lastna elektr. razsvetljava.
Podrobna pojasnila in prospekte daje kopalniška
uprava Krapinske toplice.

Kdo da več

za priporočilo svoje trdke ali podjetja v kakem
časopisu, kakor bi bilo to v skladu z uspehom,
ki ga je dosegla reklama, naj bo uverjen da je
temu ponajveč vzrok napačno izbran način re-
klame. Zato je neobhodno potrebno, da se vsak
trgovec ali obrtnik, pa tudi vsakdo, ki kaj ku-
puje ali prodaja, obrne poprej na upravo našega
dnevnikarja in zahteva podrobnih pojasnil in pro-
račun. Stranka si pri tem prihrani trud in stro-
ške in se obvaruje česče večje škode.

Poslovni lokali

nasproti sodišču, obstoječi iz 5 sob, jako pri-
pravni za odvetniško pisarno, se skupno od-
tudi deljeno v skupinah 2 oziroma 3 sob oddajo
s 1. V. 1926 v najem. Naslov v upravi pod št. 2580.

TATRA - MALI AVTO

najboljše kvalitete znamke, najcenejši obrat,
zelo enostaven v uporabi, nikake vodne hladil-
nice, izredno uporaben za vožnjo o navzgor, modern,
eleganten, trpežen, vožnja neutrudljiva, brez
sunkov. Vzorčni vozovi ravno kar dospeli.
A. STOINSCHEGG, ROGASKA SLATINA.

VODNE TURBINE

najnovejša konstrukcije - avtomatične
regulatorje, zatvorniceizdeluje in dobavlja
ING. F. SCHNEITER Škofja Loka

Prvo vrstne reference. Zahtevajte ponudbe! Konkretna cen

Z vedrim in veselim ilcem

pričenja vsako pranje pri katerem se uporablja

milo „GAZELA“

Brez truda hitro in temeljito učinkuje to priznano

milo. Vsak tisoč kosov pa vrhovega

vsebuje pravi zlatnik.

Našli ga boste tudi VI, ako boste kupovali le to naše

res pravo gospodinjstvo milo.

Nova križarska vojska otrok.

Francoski pisatelj Henry Bordeaux.

Prevedla K. H.

Ančka in Katinka, ki ga niste videli, kdaj je iz-
ginil, ga vidita zdaj pred odprtimi vrati. Oči se mu
svetijo, v laseh je polno sene in poln sene po obleki.
»Čudež! Čudež! Lipe je vrata odprl in vrata so
se na stečaj odprla.«Zaman ugovarja Lipe in pripoveduje, kako je šel
ven. Nihče ga ne posluša in čudež se je zgodil. Je že
drugi v teku te križarske vojske. Toda zaspanci se
niso zgenili. Katinka pridiga bratu.

»Tine, Tine, zdaj je čas, da se spraviš pokonci.«

»Mir, mir! Pre. eč sam zaspan.«

»Debel si, vendar pa dober. Boš li pustil, da

odidem sama?«

»Odidi, če hočeš. Jaz ostanem.«

Hud boj se vname v srečo deklice med družin-
skimi vezmi in Bogom. Joka. Kdo jo bo spremljal? Na
mojo vero, zadeva je težavna: ta Tinek je že ves zalit v
svoji mati. Nikoli bi s svojimi debelimi bedri ne
mogel prekoriti gore. Z enim samim pogledom ga
premeri in ga z zaničevanjem zapusti. Izvolila je:
ona je božja.Na svojem senenem ležišču se Tineček leno obrne
proti steni. Klavdij je potil al svoj umazani ovratnik:
tudi on ne bo šel več dalje; na potu se perilo preveč
zmečilo in umazalo. Emanuel se je izgubil v slamo; on
je nejevoljen v četi, on se norca dela iz vsega in nje-
gova na dušenost, ki še nikoli ni bila bogvedi kako
velika, se je popolnoma ohladila. Štefek je mehke ko
kravjak, toda podvržen uplivi. Katinka je bila še
pravkar tako ljubka, ki je tresla svojega brata, da
bi ji sledil. Od dvainštirideset križarjev se jih je
petnajst izjavilo že vnaprej za poražene in med temipetnajstimi, si šli te, ni niti ene same deklice z dolgimi
lasmi, sam zatrepali, toli, plečati fantje so, ustvar-
jeni za vojno. Toda tudi v kolikih moških srečih bi
križarska vojska trajal dalje ko en dan?S svojim sedemindvajsetimi zvestimi, med kate-
rimi jih devetnajst nosi krila, je Lipe zapustil skedenj.
Zdaj obkrožijo vedačjak, primejo za cev, s polnimi ro-
kam se umivajo, škrope in veselo poskakujejo kakor
rače v mlakuži. Zdaj, ko čutijo svežo vodo na koži,
se jim zdi, da pijejo vase sveže jutro kakor cvetice
na polju, ki rajejo v cvetne čaše najčistejšo roso.
Obriše jih gerko sonce, ker nimajo brisač.

»Kje je Mont Canis, Lipe?«

»Ona-le gora, ki nas gleda. Saj že vidite vijuge

na cesti.«

»In Rim, Lipe, je li da?«

»Rim je za goro, to je gotovo. Ni ga mogoče vi-
diti od tu. Toda z vrha ga bomo videli. In zdaj,
naprej! Sonce je že visoko. Niti minute ne smemo
izgubiti.«Ančka ga potegne za rokav. Srce ji je težko in
v očeh ima solze, v teh lepih očeh, ki so modre kakor
svišt.»Kaj ne bomo ničesar jedli, Lipe, preden gremo
proti Rimu?«

»Pač, pač, seveda bomo jedli.«

Odgovoril je brez odlašanja, da bi potolažil se-
strico in iz pra. lčnosti. Povejnik mora nasiti svojo
četo, preden jo pelje v boj. Da, toda kaj jim bo dal
jesti?«Glej, iz sosednjega hleva pravkar veličastno stopa
gospodinja s skledo mleka, ki jo drži varno z obema
rokama, penečega se mleka, vsega pokritega s sme-
tano, ki je še vse gorko, ker je pravkar prišlo izpod
krave. Lipe se ji približa in jo uljudno pozdravi.

»Ali jim hočete dati piti? Iz ljubezni do Boga.«

»Mleko mojih krav, zanikrnez! Prodajam ga v

Kadar nujno rabite

poslovno knjigo,
načrtano in vezano po Vaši osebni želji.bodete najbolje postreženi
v Knjigovoznici K. T. D. v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6/II.

DIN 300 ALUMINIJ

kompl. garnitura 12 kom.
kakor na sliki franko dom
samo **DIN 300**—
proti predplačilu ali
povzetju

INŽ. J. H. BUHL kovinska industrija
MARIBOR

Cerkveni zvonovi, arma-
ture in surovi odlitki

iz konkurzne mase Marije Stermann v Ljutomeru
proda se

HOTEL

z gostilno, kavarno in mesarijo ter moderno hladilnico na elek-
trični pogon.Hotel je enonadstropna nova stavba z 9 sobami za tujece,
2 gostilniškima sobama ter veliko kavarno, vse novo slikano in z
elektr. razsvetljavo. Celo podjetje se proda z opremo ali brez iste.
Vabim interese na ogled in ponudbe.

Upravitelj konk. mase: Dr. Grossmann.

DKW

SPORT

FRÜHER ODER SPÄTER -
FAHRT D K W EIN JEDER!

ZSCHOPAUER MOTORENWERKE
REPARATURFABRIK A.G. ZSCHOPAU I.S.A.

Generalno zastopstvo za Slovenijo:

Albert Achtig
Maribor

Trg svobode 1 Stari grad

Lanslebourg. Niti ene same kapljice ni zate ne za
tvoje tovariše. Sinoči ste delali preveč hrupa in pili in
jedi za cel teden.

Toda Lipe ponovi, ko da ga ni razumela:

»Iz ljubezni do Boga, mati, ali jim hočete dati

piti? Saj vendar jemo in pijemo vsak dan.«

»Kaj neki hoče ta berač? Takšen predrzneš, slabo
vzgojen otrok! Beračenje je prepovedano v vsej ob-
čini, hudobni tepec.«

In tretjič prosi Lipe miloščine:

»Mati, morate jim dati piti iz ljubezni do Boga,
ki nam je obljubil vsakdanji kruh. Zakaj pred njimi
je še dolga pot.«Presenečena zaradi te stanovitosti, začudena in
jezna g'eda gospodinja in viha nos nad tem revežem,
ki nima ničesar in ki se ji upa v obraz ustavljati in
izgovarja ime Boga, ko da bi bil njegov bližnji srod-
nik. In zdaj vidi kako se v Lipetovih očeh blešči pla-
men, ki je nemara v resnici nadnaraven plamen in ki
jo je pogrel, kakor bi jo pogrel kozareček starega
žganja.»Je že dobro, je že dobro,« mrmra spreobrnjena
in užugana. »Toda kaj mi boš dal v zameno?«»Povedali bomo papežu v Rimu, da nam je neka
žena iz Pierrelongue dala jesti iz usmiljenja. In go-
tovo vas bo blagoslovil.«»To boste povedali papežu? ponovi starka vsa
vzhlicena.Niti za hip ne dvomi o tem, da bodo šli ti otroci
razširjat v Rim njeno slavo. Gre po čašico, ono s eve-
ticami. — »Kdo je prvi na vrsti? Ti, majcena? In
Ančka prične prazniti skledo mleka. In peneče se
mleko ji pusti okoli ust lepe bele brčice. Za Ančko
pride Katinka, za Katinko Klavdina in za Klavdino
Silvija; Silvija ji h-če slediti.»Narej dekle,« poveljuje Lipe. In potem bo
prvi Janček, ker je najmanjši.

OPOMBA knjižničarje na najnovejši zvezek »LJUDSKE KNJIZNICE«.
v Ljubljani (Knjižnica) knjižničarje »Jutranja zvezda« slavnega angleškega
pisatelja Haggarda v »Zvezki« in »Zvezki« 16. celostanskimi umetniškimi sli-
kam 4. Podrekarja. Cena 60, 50 Din, vez. 40 Din

ODBOR

**Edino največje in
in najmodernejšje
podjetje specialno
te vrste v Sloveniji**

Veleprazžarna kave

Meznarič Rado, Maribor, Glavni trg 21

Telefon interurban 476
Brzjavlj;
Meznarič Maribor
Trgovci, zahtevajte ponudbe!

Otvoritev specerijske trgovine.

Podpisani javljam, da bom v ponedeljek 19.
t. m., otvoril trgovino z mešaním blagom v hiši

Komenskega ul. št. 36

ter se cenjenemu občinstvu v tem okraju naj-
topleje priporočam, ter prosim, da se vsakdo
sam prepriča o prvovrstni kakovosti blaga in
najnižjih cenah, ki jih bom stavil, da si pridobim
čimveč odjemalcev, oz. njih naklonjenost in
zaupanje. — V nadi, da me cenjeno občinstvo
čimveč številno počasti s svojim cenjenim
obiskom, zagotavljam vsakogar, da bo najtočneje
in kulantno postrežen, ter se ponovno pripo-
ročam in beležim

z velespoštovanjem

Franc Dunčoh.

Kupujte srečke za Orlovski stadion!

Gorske čevlje, navadne čevlje na zadrgo, san-
dale, pletene opanke, potrebščine za lov in šport

Znamke „FAVORIT“

izdeluje najsolidneje v lastnih delavnicah

Domača tovarna remena i kožne obuče d. d.
GREB, Zavrtnica

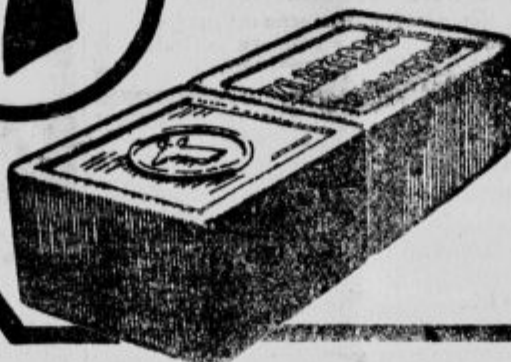
Poštni predal 286. Telefon št. 20-54.

samo iz 1a materiala po najnižjih cenah.
Dneva kapaciteta 300 do 400 parov
Zahtevajte cenik!

Ta deček je srečen in vesel.
Pomagal je materi pri pranju
perila s

ZLATOROG
terpentinovim milom
in našel v milu pristen
zlatnik!

Krasni dunajski modeli v salonu

P. Barborič, Ljubljana, Mestni trg 7

Velika izbira svilenih klobukov, Slamniki od Din 60.— naprej,
cvetlice, trakovi itd.

Preoblikovanje slamnikov po najnovejši modi.
Cene priznane nizke. Cene priznane nizke.

Likvidacijska prodaja

(zaradi zmanjšanja trgovine in delne oddaje lokalov v najem):
različne opreme, posteljnine, preprog, linoleja, zaves, namiznih,
posteljnih in divanskih preprog, blaga za pohištvo in gradla
za žimnice, otoman, divanov, foteljev, slik itd., kakor tudi
vseh predmetov za opremo stanovanj. — Samo kratek čas! —
Cene so za 20—50% znižane. — Vsakdo si lahko ogleda vse,
ne da bi bilo treba kaj kupiti. — Razpošiljanje na deželo.

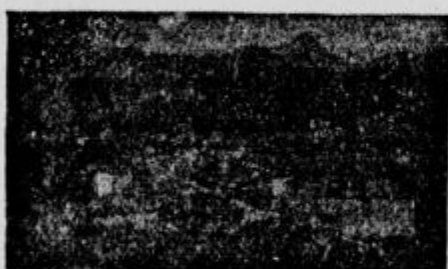
Trgovina s pohištvom KAROL PREIS

MARIBOR, Gosposka ulica št. 20.

Ceniki zastoj.

Ceniki zastoj.

ZDRAVILIŠČE DOGAŠKA SLATINA

Najlepše in najbolj moderno
urejeno zdravilišče kraljevine
SHS.

Govorniki zdravilni vrelci:

„TEMPEL“
„STYRIA“
„DONAT“

Zdravljenje vseh železnih in
črevesnih bolezni, boleznih
srca, ledvic in jeter.

SEZONA: MAJ — SEPTEMBER

Cene zmerne. V pred- in po sezoni znaten popust. Koncertira vojaška glasba.
Največja udobnost. — Radio. — Prometne zveze ugodne. — Zahtevajte prospekte!

Ravnateljstvo zdravilišča Dogaška Slatina.

F. Michelitsch, Maribor

Telefon št. 125 Gosposka ulica 14 Telefon št. 125
Modna trgovina za dame in gospode.

Velika izbira damskih in moških nogavic. Moško perilo in kravate.
Manufakturno blago.

Solidna postrežba!

Zelo primerne cene!

Razpis služb.

UPRAVA KNEZOŠKOFLJSKIH POSESTEV MARIJIN
GRAD, p. Mozirje, razpisuje

službo inženjerja - upravitelja

ki oskrbuje vodstvo in nadzorstvo gozdnih posestev, in

službo komercialnega vodje

ki je podrejen upravitelju - inženjerju.

Obe službeni mesti se oddasta s 1. julijem 1926.

Prošnje za razpisani službeni mesti z navedbo študij
in dosedanjega službovanja, spričevali in zahtevki glede
službenih prejemkov je vložiti najkasneje do 15. maja
1926 na naslov: g. Dr. IVAN STANOVNIK, odvetnik v
Ljubljani, ki daje reflektantom na zahtevo tudi natanč-
nejša pojasnila glede službenih mest.

Najboljša so še vedno

PUCH - kolesa

z Michelin pnevmatikoi

Solidne cene!

Plačljivo na obroke!

IGN. VOK, LJUBLJANA

Podružnica: NOVO MESTO

Modne kamgarne in ševijote

v veliki izbiri po ugodni ceni

najdete

v obče znani nad 50 let obstoječi
manufakturni trgovini

**R. Miklauc, „Pri Škofu“,
Ljubljana**

Zunanilm naročnikom se pošlje tudi po pošti

KLOBUKE

v vseh modernih barvah iz
volne Din 68.—, moderna
oblika 76.—, iz zajeje dlake
180.—, specialiteta „ITA“
240.—, iz slame navadni 24.—,
Girardi 29.—, boljši 48.—, fini
88.—, Manila 120.—, Panama 240.— razpošilja

Veletrgovina R. Stermeckl, Cella št. 18

Vzorec manufakture se pošlje na ogled,
ilustrirani cenik z 1000 slikami čez razne
domače potrebščine pa zastoj. Kdor pride z vlak-
om, dobi nakupu primerno povratno vožnjo.
Trgovci engro cene. Trgovci engro cene.

Naprodaj je posestvo v Dobcu

pri Cerknici, obstoječe iz hiše, gospodarskih po-
slopij z vsem inventarjem, njiv za 25 mernikov
posestva, senožeti itd. — Pogoji glede prodaje se
izvedo pri Jakobu Kranjc, trgovcu v Cerknici.

Nagrada

novi dvokolesi

ali

otroški športni

voziček.

Kdor kupi ali posreduje, da proda podpisano trdka
18 novih dvokoles ali otroških vozičkov v letošnjem
letu, dobi za nagrado novo dvokoles, kompletno z an-
gleško pnevmatikoi ali otroški športni voziček. Za-
htevajte cenik. Prodaja na obroke. Največje skla-
dišče dvokoles, otroških vozičkov in pnevmatikoi.

„Tribuna“ F.B.L. tovarna dvokoles in Ljubljana, Karlovska
cesta št. 4

Gradba enodružin. hišic

s parcelo pri bivši kadetnici proti takojšnjemu
plačilu 40% gradbene vsote, ostanek v 15 letnih
obrokah pri ugodnih obrestih. — Informacije pri:

Ing. arh. JELENEC & ing. SLAJMER

gradbeno podjetje in tehnična pisarna — družba z
om. zav. v MARIBORU, Vetrinjska ulica št. 30.

Južno sloven narod. popjevke

večim delom po narodu sakupio, ukajdio, glaso-
virsku pratinu udesio te izvorni im tekst pridodao
Fr. S. Kuhač. — 4 knjige po 4 zvezke. V Zagrebu
1879 — naprodaj. Cena okoli 1000 Din. — Na-
slov v upravi „Slovenca“ pod št. 2600.

Krasna stara SPALNICA

iz trdega lesa, s posteljnimi vložki in marmorna-
timi ploščami; nadalje fino starinsko ZRCALO,
3 velike garderobne OMARE, steklena OMARA
itd., je vsled selitve jako ugod. naprodaj. — Ogleda
se lahko do 25. aprila t. l. v skladišču špedicijske
trdke R. RANZINGER v Ljubljani.

Konkurzna masa

tekstilnega trgovca v Ljubljani in Mariboru
prodaja že iztožene terjatve

proti raznim manjšim dolžnikom v glav-
ničnem znesku cirka Din 90.000.—. —
Reflektanti dobe podatke pri

odvetniku dr. IVO BENKOVIČU

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 6
kot upravitelju konkurzne mase. 2571

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzo av. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57. 470 in 979

Račun poštino ček. urada št. 11.945

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novisad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—, vloge nad Din 200.000.000.—

Trgovski krediti, eskompt menic, lombard vrednostnih papirjev, Sales deposits, nakup in prodaja valut in deviz, vloge na tekoči račun in vložne
knjižice. — Direktno zveze z vsemi svetovnimi bankami.

Izvršuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. — Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.